

ZINĀS

Atcelts lēmums par apvedceļa būvniecību caur A.Upiša ielas dzīvojamo masīvu Preiļos

21. decembrī, pulcējoties uz Preiļu novada domes sēdi, pašvaldības deputātiem bija jāpieņem nopietns lēmums par iecerētā Preiļu apvedceļa būvniecības iespējām. Domnieku lēmumu ar bažām gaidīja vairāki simti A.Upiša ielas dzīvojamo namu masīva iedzīvotāju, kurus neapmierināja sākotnējā ideja apvedceļu būvēt caur daudzstāvu namu pagalmiem. Pamatojoties uz projekta sabiedriskās apspriešanas krasi negatīvajiem rezultātiem, pieņemts lēmums **ATCELT domes 2007. gada 31. augusta lēmumu, kas paredzēja uzdot projektētājiem novirzīt apvedceļu pa A.Upiša ielu līdz Daugavpils ielas krustojumam.**

Kā «Novadnieks» jau rakstīja iepriekš (7. septembra numurā), domnieki šādā veidā meklēja iespēju apvedceļa būvei, jo nespēja vienoties par iespējamo kompensāciju ar kāda zemes gabala īpašnieci, lai ceļu varētu projektēt, neskarot dzīvojamo namu masīvu. Iedzīvotāju sašutums bija pamatots, tāpēc tika izsludināta apvedceļa būvniecības sabiedriskā apspriešana. Kā informēja Preiļu novada domes tehniskās daļas speciālists Pēteris Romanovs, no 236 saņemtajām aptaujas anketām tikai 6% aptaujāto piekrita iespējai, ka apvedceļu varētu būvēt gar daudzstāvu dzīvojamo namu pagalmiem.

Janvārī novada domes deputātiem būs jāatgriežas pie jautājuma par apvedceļa būvi. Varianti ir, jābūt tikai gribēšanai situāciju atrisināt gan par labu pašvaldībai, gan ieklausoties iedzīvotāju vēlmēs, kuri arī tagad var piedalīties sabiedriskajā apspriešanā.

Jauno Preiļu slimnīcu piedāvā būvēt līdzšinējā vietā

Aizvadītā gada nogalē Preiļu novada domes deputāti izskatīja Preiļu rajona padomes izpilddirektores Ainas Pastores iesniegumu par zemesgabala piešķiršanu Preiļu daudzprofilu lokālās slimnīcas kompleksa būvniecībai. Pieņemts lēmums jaunās slimnīcas būvei izmantot zemesgabalu ar kadastra numuru 7601-004-0209, tas ir, teritorijā, kur slimnīca atrodas pašlaik.

Preiļu novada dome sveica pirmo šogad dzimušo mazuli

4. janvārī Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļā tika sveikta pirmā šogad dzimusi Preiļu novada iedzīvotāja – mazā Patrīcija, kura gan pasauli, gan savu māmiņu Anitu Placinsku un tēti Maksimu Zamišļajevu pirmo reizi ieraudzīja 2. janvāra pusdienlaikā. Attēlā pirmajā rindā laimīgā māmiņa Anita Placinska, otrajā rindā no kreisās — Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļas vadītājs Juris Kļaviņš, Preiļu novada jaunākā iedzīvotāja Patrīcija ar tēti Maksimu Zamišļajevu. Foto: A.Dzerkalis

► Turpinājums 2. lappusē.

«Silajāņu keramikas vecmeistars
POLIKARPS ČERŅAVSKIS
un Preiļu keramiķu kopa»

2008

«Novadnieka» abonenti kalendāru
«Silajāņu keramikas vecmeistars
Polikarps Čerņavskis un Preiļu
keramiķu kopa», uzrādot abonēšanas
kvīti, var saņemt laikraksta redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos.

□□□

✓ Abonenti, kuri abonējuši
laikrakstu «Novadnieks»

Līvānu, Gavartienes, Jersikas,
Rožupes un Rudzātu
pasta nodaļās,

«Novadnieka» kalendāru
«Silajāņu keramikas vecmeistars

Polikarps Čerņavskis un Preiļu keramiķu kopa» var saņemt
LĪVĀNOS Baltic Trust Bank (BTB) Līvānu filiālē Dzelzceļa ielā 1
no plkst. 9.00-17.00 un

BTB klientu apkalpošanas centrā veikalā «Elvi»
no plkst. 9.00-20.00.

✓ Abonenti, kuri abonējuši «Novadnieku»

Rušonas pasta nodaļā, kalendāru var saņemt
Rušonas pagasta teritoriālajā pārvaldē no plkst. 9.00-17.00.

✓ Abonenti, kuri abonējuši «Novadnieku»

Aglonas pasta nodaļā, kalendāru var saņemt
Aglonas pagasta padomē no plkst. 9.00-17.00.

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Viss par Tapro: www.tapro.lv

Akcija spēkā no 7. janvāra
kamēr prece noliktavā.
Preču skaits ierobežots.

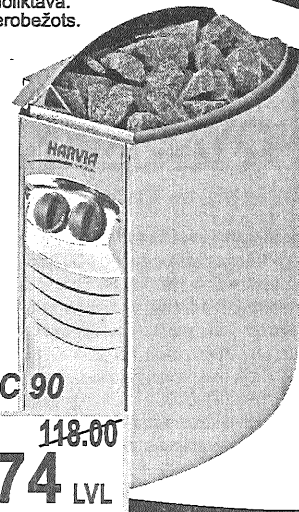
Harvia pirts
krāsniņas
Tapro veikalos
maksā tikai

Vega BC 80

114.00
85.83 LVL

Vega BC 90

118.00
87.74 LVL

Jūsu tuvākie

Tapro veikali:

Preiļos, Brīvības ielā 75a, tālrunis: 65323044

Daugavpilī, Stacijas ielā 129d, tālrunis: 65476900

NACIONĀLĀS ZIŅAS

2007. gadā — lielākais jaundibināto uzņēmumu un komercsabiedrību skaits pēdējo 13 gadu laikā

Atbilstoši Lursoft sadarbībā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru (UR) aprēķinātajai statistikai, pagājušajā gadā reģistrēti 14 207 uzņēmumi un komercsabiedrības, kas ir lielākais jaunreģistrēto komercdarbības subjektu skaits pēdējo 13 gadu laikā. Turklāt tas ir par 5,99% vairāk nekā 2006. gadā (13 404). Lai gan 2007. gadā dibināts vairāk komercsabiedrību, kā iepriekš, tomēr, kā jau Lursoft prognozēja gada sākumā, jaunu sabiedrību rašanās tempi samazinās (piemēram, 2006. gadā tika nodibināti par 22,6% vairāk uzņēmumu, kā 2005. gadā, bet 2004. gadā — pat par 32,3% vairāk kā gadu iepriekš). Tāpat jāņem vērā apstākļi, ka tikai 2007. gadā praktiski tika veikta lielākā daļa komercreformas rezultātā nepārreģistrējušos uzņēmumu likvidācija — no reģistra tika izslēgti 11 186 uzņēmumi, kas ir lielākais izslēgto uzņēmumu skaits Latvijas vēsturē viena gada laikā. Rezultātā, absolūtais nelikvidēto uzņēmumu skaits 2007. gadā ir pieaudzis par 3021, jeb 1,94% no to kopskaita. Jāpiebilst, ka nedarbojošos uzņēmumu likvidācija būtu jāturpina, jo ļoti daudzi uzņēmumi darbību neveic, tajā pašā laikā tiek izmantoti fiktīvās darbības, pat darbību neveicot, tiem tiek uzkrāti neesoši nodokļi parādi, kas rezultātā vienkārši «piesārņo» valsts un privātās datu bāzes un deformē statistiku. 2008. gada 1. janvārī valstī kopumā ir bijuši reģistrēti 223 757 visdažādāko formu un veidu uzņēmumu un komercsabiedrību, no tiem likvidēti — 68 099 (respektīvi - nelikvidēti 155 658). Tajā pašā laikā, spriežot pēc 2007. gadā iesniegto gada pārskatu skaita (62,336), kā arī pēc Valsts ieņēmumu dienesta iesniegto finanšu atskaišu skaita, tikai apmēram puse (80 000) no nelikvidētajiem uzņēmumiem un komersantiem veic reālu darbību.

Gada nogalē alkohols pirktis par gandrīz 18% vairāk

Gada nogalē alkoholiskie dzērieni pirkti par aptuveni 18% vairāk nekā gadu iepriekš, liecina aptaujāto tirdzniecības tīklu dati. SIA «Rimi Latvia» mārketinga un sabiedrisko attiecību vadītāja Zane Eņiņa aģentūrai LETA stāsta, ka, salīdzinot ar parastu nedēļu, alkohola pārdošanas apjomi gada nogalē pieauga gandrīz 2,5 reizes, bet salīdzinājumā ar 2006. gada nogali pieaugums ir 17%. SIA «Maxima Latvia» decembrī šampaniešu un dzirkstošo vīnu pārdošanas pieaugums pret caurmēra vidējo mēnesi ir sešas reizes, bet salīdzinājumā ar pagājušā gada decembri — 18% vairāk, informēja uzņēmuma preses sekretārs Ivars Andiņš. Gada nogalē strauji pieauga bezalkoholisko gāzēto dzērienu jeb «bērnu šampaniešu» pārdošana, kas salīdzinājumā ar 2006. gadu pārdots trīs reizes vairāk. Tātad bezalkoholiskajam ir 200% pieaugums pret šampanieša 18%. Acīmredzot daudzi cilvēki atrod par labu aturēties no grādīgā dzēriena baudīšanas, bet svētku noskaņu uztur ar līdzīgiem, taču neregulāriem dzērienu. Pirms svētkiem pieaug arī «premium» klases konjaku, viskiju un citu alkoholisko dzērienu pārdošanas apjomi, taču tos lielākoties pērk dāvanām.

Latvija saņem kompensāciju par degvielas noplūdi Daugavā

Latvija ir saņēmusi kompensāciju no Krievijas uzņēmuma «Zapad-Transnefteprodukt» par diēļdegvielas noplūdes rezultātā nodarītajiem zaudējumiem 318 246 latu apmērā, informēja Latvijas Vides ministrija. Zaudējumi atlīdzināti atbilstoši 2007. gada 21. decembrī noslēgtajam Vienošanās protokolam, ar kuru Krievijas Privātais Unitārais ražošanas uzņēmums, «Zapad-Transnefteprodukt» apņēmis brīvprātīgi atlīdzināt Latvijai nodarītos zaudējumus, kuri radušies sakarā ar 23. martā uzņēmumam piederošā maģistrālā cauruļvada avārijas rezultātā Baltkrievijas teritorijā vidē izplūdušajiem naftas produktiem. Pārskaitītā naudas summa atbilst precizētajai Latvijai nodarīto zaudējumu un avārijas seku likvidācijas izdevumu kopsummai, kuru Latvija pamatoja ar aprēķiniem, rēķiniem, pavadzīmēm, kvītīm, līgumiem un citiem zaudējumus apstipriņojošiem vai izdevumus apstipriņojošiem dokumentiem, atbilstoši uzņēmuma prasībai iesniegt visus izdevumus apstipriņojošus dokumentus. Līdz ar to strīds par Latvijas pusei nodarītajiem zaudējumiem un to kompensāciju ir atrisināts mierīgā ceļā, panākot brīvprātīgu vienošanos un to izpildot vienā maksājumā un bez vilcināšanās.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Domas pieder pasaulei,
jūtas — cilvēkam.»

Aleksandrs Bestuževs

Preiļu novada dome sveica pirmo šogad dzimušo mazuli

Sākums 1. lappusē.

4. janvāra priekšpusdienā Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļā sveica novadā pirmo šogad dzimušo mazuli. Jauka meitenīte, kura nāca pasaulē 2. janvārī pulksten 13.52 un kurai vecāki izlēmuši dot vārdu Patrīcija, saņēma nule iesāktajam Žurkas gadam piedienīgu rotaļlietu — lielu un mīkstu peli. Jaunajai māmiņai Anitai Placinskai tika pasniegti grezns ziedu pušķis, bet laimīgajam tētim Maksimam Zamišļajevam — domes priekšsēdētāja parakstīts apsveikums ar laba vēlējumiem un dāvanu karte 50 latu vērtībā.

— Mums ir patīess prieks par katru novadā dzimušo bērniņu, tāpēc cenšamies iespēju robežās palīdzēt vecākiem materiāli, — teica pašvaldības vadītājs A.Adamovičs. — Mazā Patrīcija ir īpašs bērniņš, jo ar savu nākšanu pasaulē iepriecināja ne tikai tēti un māmiņu, bet ir arī kā nenovērtējama dāvana Preiļiem pilsētas jubilejas gadā.

Laimīgā māmiņa pastāstīja, ka viņas dzimtas mājas esot Aglonā, bet, tā kā vīrs ir preiļietis, arī viņa tagad sevi uzskatot par Preiļu novadam piederīgu. Maksims darbojas celtniecības jomā, bet Anita ir ieguvusi juridisko izglītību un līdz dzemdību atvaļinājumam strādājusi zvērinātas notāres birojā par sekretāri. Ar vārda došanu pirmdzimtajai

problēmu un strīdu nav bijis, tas bijis sen izlemts jautājums. Patrīcija ir labskaņīgs vārds gan latviešu, gan krievu valodā. Arī ārzemēs, kur abi ar dzīvesbiedru iepriekš strādājuši, vārduņš ļoti labi iederoties.

Anita priecājas par mīlestību un laimību, ko viņai un mazulītei dāvājuši tuvinieki, draugi un darba kolēģi, nākot ciemos un pasniedzot ziedus. Par veselīgo mazmeitiņu priecājas vecvecāki. Maksima vecākiem Aleksandram un Tatjanai Patrīcija ir otrais mazbērniņš, bet Anitas vecākiem Jevdokijai un Konstantīnam mazulīte ir sestais auklējamais mazbērniņš, tāpēc jaundzimušajai būs gan rotaļu biedri, gan rūpīgas aukles.

Kamēr Patrīcija paaugsties, māmiņa plāno visu laiku vēltīt meitiņai, bet pēc tam atgriezīsies darbā. Tas noteikti būšot tepat Latvijā, jo dzīve un darbs ārzemēs jau izbaudīts. Nekur neesot tik labi kā mājās, teic Anita. Arī Maksims viņai pilnībā piekrit, jo pieprasījums pēc prasmīgiem celtniekiem esot arī Latvijā, pie tam nopelnīt varot pietiekami.

□□□

2007. gads bija pirmais Preiļu novada vēsturē, kad novada dome savā pašvaldībā deklarētajiem jaundzimušajiem mazuļiem izmaksāja pabalstu 100 latu apmērā. Gada laikā šim nolūkam iztērēti

turpat 8000 latu. Lai gan šī gada budžets tiks apstiprināts tikai šonedēļ, novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs solīja, ka pabalsta apmērs tiks palielināts līdz 150 latiem.

Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļas vadītājs Juris Kļaviņš, kurš bija klāt arī mazās Patrīcijas dzimšanas brīdī, «Novadniekam» pastāstīja, ka 2007. gadā slimnīcā 300 dzemdībās pasaulē nākuši 302 bērniņi, kas ir nedaudz vairāk nekā gadu iepriekš, kad slimnīcā tika pieņemtas 296 dzemdības. No visiem jaundzimušajiem 153 bija zēni, bet meitenes — 149.

Dzemdību nodaļa ir viens no sarežģītākajiem dienestiem slimnīcā, jo medīķiem vienlaikus ir jāuzņemas atbildība par divā dzīvībām — gan mātes, gan bērna, atzīst slimnīcas galvenā ārste Daina Pliča. Lai medīķu darbs būtu vieglāks, bet māmiņas un mazuļi saņemtu pēc iespējas labāku un kvalificētāku aprūpi, nodaļā šogad plānoti vairāki uzlabojumi. Jau noskatīts un tiks iegādāts moderns dzemdību galds. Nodaļas telpās paredzēti kosmētiskais remonts, bet personāls visvairāk gaida jaunas pārejas izbūvi, lai pacientes, kurām nepieciešama ķirurga palīdzība, uz operāciju zāli nebūtu jānes uz rokām. Palātā, kurā grūtniecēm pirms dzemdībām jāpavada ilgāks laiks, tiks uzstādīts televizors laika kavēšanai.

L.Kirillova

PREIĻU NOVADA DOMĒ

Pagājušā gada pēdējā Preiļu novada domes sēdē 21. decembrī pašvaldības deputāti pieņēma vairākus lēmumus par aktuāliem jautājumiem. Tika izdarītas izmaiņas saistošajos noteikumos nr. 1 «Par budžetu 2007. gadam», kā arī saistošajos noteikumos nr. 2 «Par speciālo budžetu 2007. gadam», apstiprināts novada domes centrālās inventarizācijas komisijas protokols, izskatīti iesniegumi, izsniegta individuālā darba veikšanas atļaujas, lemts par sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas, novada attīstības un infrastruktūras jautājumu komitejas sagatavotajiem lēmumprojektiem, kā arī izskatīti citi jautājumi.

Par Preiļu novada pašvaldības policijas veidošanu

Izpildot novada domes 2007. gada 16. novembra sēdē pieņemto lēmumu, ka novadā nepieciešama pašvaldības policija, ņemot vērā likumu «Par pašvaldībām», «Par policiju» prasības, kā arī MK noteikumus nr. 397 «Pašvaldības policijas paraugnoteikums», deputāti apstiprināja Preiļu novada pašvaldības policijas nolikumu un štatu sarakstu sešu cilvēku sastāvā — pašvaldības policijas priekšnieks, priekšnieka vietnieks un četri policijas inspektori. Darba algas viņiem tiks noteiktas saskaņā ar apstiprināto Preiļu novada domes štatu sarakstu.

Preiļu novada pašvaldības policijas

nolikumā izklāstīti policijas pienākumi, būtiskākais no kuriem ir kontrolēt Preiļu novada domes izdoto saistošo noteikumu, kā arī LR normatīvo aktu, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, ievērošanu, savas kompetences ietvaros uzlikt naudas sodus par šo tiesību aktu pārkāpšanu. Noteikts, ka pašvaldības policija saskaņā ar Krimināllikuma 40. pantu un Latvijas Sodudzīvības kodeksa 133. — 138. pantiem veiks kriminālsoda — piespiedu darba — izpildes organizēšanu Preiļu novadā. Pašvaldības policija sadarbosies ar Valsts policiju un Drošības policiju sabiedrības drošības nodrošināšanā un noziedzības apkarošanā. Nolikums paredz arī pašvaldības policijas darbinieku tiesības, viņu darba organizāciju, noteikta pašvaldības policijas darbinieku tiesiskā aizsardzība un darba garantijas, kā arī darbinieku atbildība, pašvaldības policijas finansēšana un materiālā apgāde, darbības kontrole un uzraudzība.

Atbalsta Preiļu rajona padomes lēmumu ņemt kredītu

Pamatojoties uz likumu «Par valsts budžetu 2008. gadam», saskaņā ar Preiļu rajona padomes 2007. gada 28. novembra sēdes lēmumu «Par aizņēmumu no Valsts kases rajona padomes iestāžu darba nodrošināšanai» nolēmts atbalstīt šo rajona pašvaldības lēmumu. Novada domes lēmums paredz apņemt pilnā mērā segt atmaksājamo kredīta daļu, kas attiecināma uz Preiļu iestāžu darbību 161 437 latu apmērā. Kredi-

ta atmaksu garantēs ar Preiļu novada domes budžetu.

Dzēsis pašvaldības dzīvokļa parādu

Izskatīts SIA «Preiļu saimnieks» iesniegums par parāda par apkuri dzēšanu pašvaldības dzīvokli Aizkalnes pagastā, kas pagājušā gada janvārī un februārī netika izīrēts. Pieņemts lēmums parādu 103,35 latu apmērā apmaksāt no novada domes budžeta sadaļas «Kommunālā saimniecība».

Nodos bezatlīdzības lietošanā telpas

Saskaņā ar Preiļu rajona padomes 28. novembra sēdes lēmumu «Par aizņēmumu no Valsts kases Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejam jaunas izstāžu zāles tehniskā projekta izstrādei» domes deputāti nolēma nodot Preiļu rajona padomei bezatlīdzības lietošanā (patapināt) domes īpašumā esošās ēkas Turgus laukumā 1 telpas ar pašreizējo kopējo platību 433,1 m² muzeja tālākas darbības nodrošināšanai un slēgt trīspuseņu patapinājuma līgumu uz 25 gadiem (ar piezīmi, ka telpu kopējā platība pēc tehniskā projekta izstrādes tiks precizēta).

Pēc tehniskā projekta telpu renovācijai izstrādes un tā akceptēšanas būvvaldē telpas tiks nodotas rekonstrukcijas darbu veikšanai, bet ne vēlāk par 2008. gada 1. septembri.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

MŪSĒJIE LATVIJĀ

Kur gan tikai liktenis mūsu dzimtās Latgales ļaudis pa pasauli nav izmētājis... Amerikā, Austrālijā, plašajā Krievijā. Arī tepat Latvijā – no Vidzemes līdz Zemgalei un līdz pat Baltijas jūras krastam Liepājā un Ventspilī.

Šis stāsts par kādu sirmu Latgales vīru publicēts Liepājas rajona laikrakstā «Kursas Laiks». Izlasījām un kļuva skaidrs, ka par to jāpastāsta arī «Novadnieka» lasītājiem. Tapat mūsu rajonā, droši vien, dienas vada viņa vienaudži, kādreizējie kaimiņi, un gan jau kāds atcerēsies arī BRONISLAVU KUDIŅU.

Dzīvesspars un gaišums no Latgales nāk

3. janvāri tagadējam gaviezniekam, bet dzimušam latgalietim Bronislavam Kudiņam bija apaļa jubileja, 80. dzimšanas diena. Pagastā par viņu runā ar apbrīnu, joprojām darba ierindā, joprojām celtnieks. «Ko liek, to daru,» viņš saka. Nesen kā pabeigts vienas istabas remonts medicīnas punktā, tagad meistars strādā kultūras namā. Celtniecībā sāku strādāt no 1944. gada, kad biju vēl tikai tāds puīselis, saka Bronislavs. Parēķiniet paši, cik pamatīgs stāžs sanāk.

No zemnieka – par tiltu būvnieku

Bronislava dzimtene ir Preiļu rajona Aizkalnes, tagad Pelēču, pagasts. «Sava zemīte mums bija, trīspadsmit hektāru. Bez manis vecākiem vēl bija divas meitas un divi dēli. Tagad esam palikuši tikai divi, es un māsa Helēna, kura dzīvo Rīgā.»

Ārdavas pamatskolas sesto klasi Bronislavam neizdodas pabeigt. Ir grūti laiki. «Tēvs mira agri, un darbs saimniecībā palika uz maniem pleciem. Tas bija tūkstoš deviņi simti četrdesmitajā gadā, man bija tikai kādi divpadsmit. Un tad karš. Karš nevienam labumu nenes. Latgalē krievi ienāca, «atbrīvoja», gadu pirms kara beigām.»

Vācietis savā armijā bija savācis karavīrus, arī līdz 1924. gadam dzimušos. Krievs ienācis, tūlīt pirmajās dienās «pacēlis» arī 1925., 1926., 1927., 1928. gadu. «Pieko to sesto apmācība Višņevolockā un uzreiz aizsūtīja uz fronti. Lielākoties pie Dobeles viņi galvas nolika. Septīto un astoto gadu neņēma uz fronti, par jauniem vēl bijām. Apmācība meklēt minas un strādāt uz dzelzceļa. Mani aizsūtīja uz dzelzceļu. Līdz pat dienestam tur nostrādāju, un no tā laika arī sāku celtniecības darbus. Tilti bija uzspriecināti, sāku būvēt tiltus dzelzceļa līnijā no Daugavpils līdz Abrenei.»

Abrenes vārds nupat kā vēlreiz izskanējis robežlīguma sakarā. Tagad Abrene atdota Krievijai. «Domāju, neko labu Latvija no Abrenes paturēšanas negūtu. Abrene ir nolaista, būtu tikai jāiegulda milzu kapitāls. Kas nav grozāms, nav grozāms, Krievija nepadosies.»

Pa vidu starp karu un obligāto dienestu armijā Bronislavs apprecējās ar savu Moniku. Bija 1950. gads, viņam pašam – 22 gadi. «Apprecēju bāreni, viņa palika viena arī tad, kad es aizgāju dienestā. Viena dzemdēja mūsu dēlu. Monika pati par sevi gādāja, strādāja par kretovatas vadītāju, viņai bija dienesta dzīvoklis.»

Kad Bronislavs atgriezās no armijas, dēliņam Jānim bija jau trīs gadi. «Panāca man preti un teica – redz, kāds es liels izaudzis! Meita Valija arī mums piedzima Latgalē.»

Dienestā armijā Bronislavs pavadīja četrus gadus. No 1951. līdz 1954. gadam. Kādu laiku viņš dienēja arī armijas apgāda kravu pavadošajā rotā. «Pavadījām ešelonus uz Koreju, uz Ķīnu, vedām mašīnas no Gorkijas autorūpnīcas, arī aizzīmogotos vagonus. Kad Staļins nomira, uz Ķīnu vairs nebraucām. Portartūra, kur bija krievu forts, nonāca japāņu rokās. Ja runā par Ķīnas skatīšanu savām acīm, tad – tikai tik, cik no vilciena. Stacijā apstājāties un braucām tālāk.»

● Pārdomājot dzīves gaitu, Bronislavs Kudiņš saka – ja nebūtu laiki sagrozījušies nekā citādi, būtu palicis par zemnieku, kā bija tēvs un iepriekšējās paaudzes. Karš un pēckara laiks likteni izmainīja.

Būves – amatam, bet ābelītes – sirdij

«Strādāju Daugavpils celtniecības trestā, kamēr sāka celt mārtēna ceļu «Sarkanajā metalurgā» Liepājā. Tad mani paaicināja uz Liepāju. Būvstrādnieki bija cietumnieki, vēlāk nosacīti notiesātie. Es biju par brigadieru viņiem. Tas bija lielākais objekts, desmit gadus nostrādāju, kamēr martenu uzcēla.» Vēl tikpat, kamēr «Laumu» uzbūvēja. Un vēl dažādus objektus.

«Lielu pretgaisa aizsardzības patvertni arī «Laumai» uzbūvējām. Pēc tam ķērāmes pie Lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas būvdarbiem. Strādāju Vispārējā celtniecības trestā, tajā bija vairākas pārvaldes, mūsejo vēlāk nosauca par divdesmit pirmo celtniecības pārvaldi. Autoparku būvējām, Rudbāržos esmu strādājis, Ventspilī arī patvertni būvējām. Bet Gaviezē nonācu, kad aizgāju pensijā. Tolaik trestā man izpeļņa bija liela, un pēc tā laika likumiem pensija tad man zūd. Bija griesti – simt divdesmit rubļu, un viss. Man piedāvāja nākt uz kolhozu. Kolhozā pelni, cik gribi. Tolaik kolhozos labi pelnīja, mazāk par diviem simtiem nesanāca. Man iedeva apbūves gabaliņu Māķos, uzbūvēju mājiņu.»

Gadus četrus Bronislavs tā cēlis savu namu, pirmos trīs gadus ņēmis atvaļinājumu, pārējo paveicis pa vakariem, sestdienās. Visu pats savām rokām.

«Četrus gadus mana Monika nu jau atdusas Aglonas kapos. Netālu no Aglonas viņa dzimusi, tur viņai piederīgie. Bet ga-

dus desmit mēs te, Gaviezē, savās pašu mājās nodzīvojam. Kamēr būvējām, jau gadi piecpadsmit pagājuši. Tagad meita Valija, kura dzīvo kaimiņos, nāk mani barot, gatavo man ēst.» Bet savā divu stāvu mājīnā Bronislavs dzīvo viens pats. Kādu grāmatu reizēm palasa. «Bet man nesanāk laika, jākopj dārzus.»

Stāstnieks ar smaidu atzīst, ka nav gluži kā pie prātīgiem cilvēkiem. Nav rimies, kamēr savus trīs hektārus apstādījis ar ābelītēm, eglītēm un citiem kokiem. «Kādas simts ābelītes esmu piestādījis. Bet koki – ja stīrnas nebūtu nograuzušas, man jau vesela birzs būtu. Stīrnu buki pavasarī izsalkuši, un man kļaviņas pagalam. Bet pirmās ābelītes jau lielas, ražu dod.»

Kur likt tik daudz ābolu, Bronislavam nav problēmu. «Izdalu visiem. Uz pagastu atvedu. Svētdienās pāris maisus uz baznīcu aizvedu. Nu, bet par kartupeļu, kāda kāpostu izaudzēšanu meita rūpējas. Puķes arī viņa iestāda. Vasarā bija smuki. Kaimiņu bērni, kad pirmajā septembrī gāja uz skolu, atnāca pie manis pēc puķēm skolotājiem. Tā dzīvojam.»

Celtniecības darbi mantojumā no Bronislava tagad kļuvuši populāri. «Dēls strādā Liepājā, viņam sava celtniecības firma – «Būve». Sieva strādā celtniecībā. Un mazbērni arī ir celtnieki.» Bronislavam no dēla ir divi mazbērni, Edvards un Kristīne. «Kristīne dzīvo Amerikā, aizbrauca uz turieni studēt un apprecējās, bērni divi jau ir. Bet viņa būs te, grib braukt mājās ar visu ģimeni. Te esot vieglāk izdzīvot. Valijai ir

meita un divi dēli – Jūlija, Juris un Andris. Un manos astoņdesmit gados ir arī mazmazbērni, esmu jau tik dzīvojis, kā pienākas. Man ir pieci mazmazbērni. Juris arī bija aizbraucis uz ārzemēm, gadus divus trīs pastrādāja celtniecībā Anglijā. Bet teica – te var tikpat labi nopelnīt kā tur, bet dzīve tur dārgāka.»

Skaistākie vārdi – dzimtenes dabai

Par nerimtu strādāšanu. «Izskatās kā slimis, strādā un strādā kā muļķis. Bet man patīk strādāt. Kaut ir jau tas darbs netīrs, vakar griestus tīrījam, putekļi gāja pa gaisu kā traks, bet, kā ierasts, tā jādara. Un ir vieglāk dzīvot, kad tev lieks lats ir.»

Mājās jau arī darbi darāmi. Tagad, ziemā, pa vakariem malca jāgatavo. Bronislavs visu dara pats. Bet tad gan laikam ik vakaru uzreiz pie miera? «Nevaru tā uzreiz pie miera. Pazīmēju vēl, parakstu, kas pa dienu galvā iztēlojies.»

Bronislavs izjūtas, kuras paceļas putekļiem pāri, izsaka dzejā. Mirkļa impulsius dāvina radiem un draugiem. Bet mīlestība uz dzimto Latgali paliek vien sev pašam. «*Ne mēneši, ne gadi nevar izdzēst dzimtenes alkas, pāri tālu tālumiem dzirdu Latgales ezeru šalkas, kur krastmalas niedrāji sačukstas par sentēvu slēptajiem dārgumiem.*»

Ir apcerīga noskaņa, un Bronislavs saka – te sēžot, es dzirdu, kā Aglonas ezeri šalc. Te sēžot, tas ir – remontējamajā zālē starp krāsu kārbām un darbarīkiem. «*Brauc, pa kuru ceļu gribi uz Aglonu, ar ezeriem tu satiksies kā ar giganta spoguļiem. Rušona ezers apmeties starp divām baznīcām – Rušonu un Aglonu – un lielās: es esmu lielākais un svētākais. Ciresītis, tas saka: es esmu slavens, es mūžam savā klēpī auklēju Upursalu. Rušonītis saka: ko tu lielies, Ciresītī, ko tu teiktu, ja ne mūsu māsas ūpes starptecītes. Starptecīte ietek Ciresītī burbulodama, Ciresīša viņpus glāsta, mīļus vārdus saka par Rušonīti. Un kur vēl ezers Egle, viņš ir īstens aglonietis, pie Aglonas baznīcas kājām apmeties, ieadzis zālē, rāms kā svētulis lūkojas baznīcas torņos. Un Ilzes ezers, kuram gan ko būtu teikt, kas viņa dzīlēs mīt. Un vēl mazie strauti, ezeriņi, birztales un košie lauki. Kur vēl tādu zemi rast, dzīvo un priecāties, spoguļojies ezeros.*»

Tēva mājas? «Mājas uzdāvināju brāļiem, par zemiņi saņēmu sertifikātus. Kur nu manos gados vairs ko no jauna sākt. Bērni arī nepārceltos, tiem citi robi.»

Bet ciemos uz Latgali Bronislavs katru vasaru aizbrauc. «Tagad man sieva tur, apciemoju viņu, aizvedu dzejas, ko esmu sadzejojis.» Katram cilvēkam sava smeldze par dzīves plūdumu. Ja pasaka dzejā, kāds mirklis apstājas, pirms tālāk skrien.

«*Man bij' dzīvē plaši vārti, preti mēnešiem un gadiem saules staru apstaroti. Ilgās, sapņos kvēlodami, aiziet mūsu skaistie gadi, atpakaļ vairs negriežas.*» Bet vispār Bronislava dzejai ir reliģiska ievirze. Viņa baznīca ir Jāzepa katedrāle Liepājā. Sēdēdams baznīcas solā, viņš arī pa dzejoļiem uzrakstījis. «No Jāzepa katedrāles arī man sievu pēdējā ceļojumā izvadījam. Bet laulājāmie mēs Rušonu draudzē Latgalē. Tur arī mani kristīja, iesvētīja, un tur kristīja arī mūsu bērnus.»

Zemnieki turpmāk pienu varēs pārdot paši

Šī gada 1. janvārī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi nr. 875 «Higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības govju svaigpiena aprietei nelielā apjomā».

Izpildot virkni nosacījumu un saņemot atļauju, lopkopji svaigu pienu tagad varēs pārdot oficiāli. Tas varētu būt saistoši nelielu ganāmpulku īpašniekiem.

Par nelielu apjomu uzskata gada laikā realizētus ne vairāk kā 7000 kilogramus piena. Tādu daudzumu var iegūt no divām vai pat vienas pienīgas govju. Preiļu un Līvānu iedzīvotāji noteikti atceras, ka agrāk pienu, krējumu varēja nopirkt arī pie tā sauktajām piena tantinām vietējā tirgū. Bija pieprasījums, bija labs noiets, pircēji augstu vērtēja produkcijas kvalitāti. Vēlāk prasības kļuva tik stingras, ka vienas vai divu gotiņu īpašnieki nespēja tās izpildīt. Šādu ganāmpulku skaits arvien samazinājās, arī tagad tam ir tendence sarukt. Daudzu lauksaimnieku viedoklis liek noprast, ka minētie Ministru kabineta noteikumi izstrādāti novēloti.

Noteikumu galvenās prasības

Piegādāt pienu patērētājiem vai

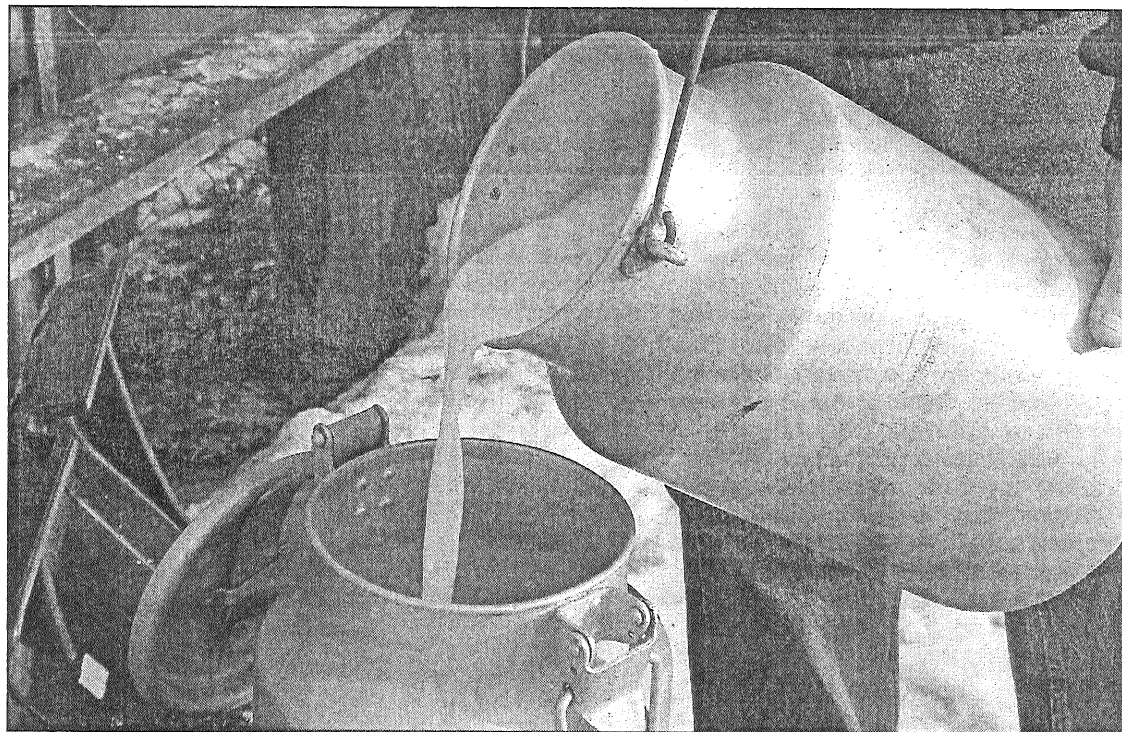
mazumtirdzniecībai drīkstēs ražotājs, kurš grieziesies Pārtikas un veterinārajā dienestā, lai saņemtu realizācijas atļauju. Dienesta inspektori izskatīs iesniegumu, pārbaudīs novietni, paņems piena paraugu un izvērtēs ražotāja atbilstību noteikumu prasībām. Šāda atļauja būs derīga vienu gadu.

Noteikumi paredz, ka dzīvniekiem, kuru pienu pārdod, jābūt izmeklētiem, kliniski veselīgiem, apzīmētiem un reģistrētiem. Savukārt to reģistrētajā novietnē ne retāk kā reizi trijos mēnešos jāveic dezinfekcija, deratizācija un dezinfekcija.

Pircēji būs jāinformē

Noteikumi nosaka, ka pienu pēc slaukšanas atdzesē līdz temperatūrai, kas nav augstāka par 8 grādiem, un realizē 24 stundu laikā. Piena ieguvē un pirmapstrādē nodarbinātās personas nedrīkst sirgt ar slimībām, kuras var izplatīt ar pārtiku.

Piena transportēšanai jāizmanto tīri, cieši noslēdzami trauki, un pārvadāšanas laikā tā temperatūra nedrīkst būt augstāka par 10 grādiem. Pienu drīkst realizēt, ja tas ir baltā krāsā vai ar dzeltenu nokrāsu, ar pienam raksturīgu garšu un smaržu, ar viendabīgu

konstenci, bez mehāniskiem vai citiem piemaisījumiem.

Tirdzniecības vietā jānodrošina piena uzglabāšana 2 līdz 6 grādu temperatūrā. Pircējiem jāzina, kurā saimniecībā piens ražots, tā derīguma termiņš. Piens jārealizē pircēja traukos vai vienreizēji lietojamā iepakojumā. Precei jāpievieno norāde «Svaigs piens, pirms lietošanas ieteicams uzvārit». Ražotājam regulāri jānodrošina piena laboratoriska pārbaude.

L. Kirillova

Aicina apmeklēt mācības

Projekta «Profesionālās apmācības 2005 – 2006» ietvaros Preiļu lauku konsultāciju birojs aicina zemniekus uz 14 stundu ilgām mācībām (trīs dienas) par tematu «Higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības govju svaigpiena ražošanas saimniecībās», «Novadnieku» informē lauku konsultāciju biroja lopkopības speciāliste Zīta Briška.

Mācības sāksies 17. janvārī pulksten 10.00 Preiļu lauku konsultāciju biroja telpās Preiļos, Raiņa bulvāri 21b. Turpmākās nodarbību dienas būs 18. un 22. janvārī. Pieteikšanās līdz 15. janvārim.

Interesenti var zvanīt pa tālruniem 65381264, 26362317 vai 28340249.

Stājas spēkā jaunā kadastrālo vērtību bāze un izmaiņas kadastrālās vērtēšanas metodikā

Šā gada 1. janvārī stājušies spēkā Ministru kabineta (MK) noteikumi, kas nosaka kadastrālo vērtību bāzi 2008. gadam, «Novadnieku» informē Valsts zemes dienesta sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Goba.

Kā ziņots, 2007. gada 26. jūnija valdības sēdē tika apstiprināti trīs Ministru kabineta noteikumi, kas nosaka jaunu kadastrālo vērtību bāzi: MK noteikumi nr. 444 «Noteikumi par lauku nekustamo īpašumu grupas kadastrālo vērtību bāzi», MK noteikumi nr. 445 «Noteikumi par dzīvojamās apbūves nekustamo īpašumu grupas kadastrālo vērtību bāzi» un MK noteikumi nr. 446 «Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 3. janvāra noteikumos nr. 19 «Noteikumi par kadastrālo vērtību bāzi», kas nosaka nekustamā īpašuma tirgus izmaiņu korekcijas koeficientus komercdarbības un sabiedriskās apbūves nekustamo īpašumu grupai, kā arī rūpnieciskās ražošanas nekustamo īpašumu grupai.

Stājoties spēkā jaunajai kadastrālo vērtību bāzei, kadastrālo vērtību pieaugums lauksaimniecības zemei vidēji valstī būs 2 reizes, individuālo dzīvojamo māju apbūves zemei — 5,6 reizes, ko-

mercdarbības objektu apbūves zemei — 5,5 reizes, bet ražošanas objektu apbūves zemei — 5,1 reizi.

Lai novērstu būtisku nekustamā īpašuma nodokļa sloga palielināšanu iedzīvotājiem, Saeima pieņēmusi grozījumus likumā «Par nekustamā īpašuma nodokli», kas paredz, ka ar 2008. gadu nodokļa likme būs 1% no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības (līdz šim – 1,5%) un nodokļa apmērs 2008., 2009. un 2010. gadā pie nemainīga nekustamā īpašuma lietošanas mērķa nedrīkstēs pārsniegt iepriekšējam taksācijas gadam aprēķināto par vairāk nekā 25%. Saeima pieņēmusi arī grozījumus likumā «Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsetās», kas paredz 25% apjoma pieauguma ierobežojumu nākamajos trijos gados arī attiecībā uz piespiedu zemes nomu — saskaņā ar normatīvajiem aktiem nomas maksa šajos gadījumos ir 5% no zemes kadastrālās vērtības.

2008. gada 1. janvārī stājušies spēkā arī 2007. gada 11. septembrī pieņemtie Ministru kabineta noteikumi nr. 621 «Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 18. aprīļa noteikumu nr. 305 «Kadastrālās vērtēšanas noteikumi», kas paredz, ka turpmāk arī lielākajai daļai nedzīvojamo ēku ka-

dastrālās vērtības aprēķinā kā apjoma rādītājs tiks izmantoti kvadrātmetri (platība), nevis kubikmetri (būvtilpums) kā līdz šim. Pāreja uz kadastrālo vērtību aprēķināšanu pēc platības dos iespēju objektīvāk noteikt ēkas kadastrālo vērtību, īpaši attiecībā uz ēkām ar augstiem griestiem. Grozījumi paredz arī ēku tipu, kuriem nav būtisku vērtību atšķirību un atbilstošu ēku skaitu Kadastra informācijas sistēmā ir salīdzinoši neliels, apvienošanu.

Kā ziņots, lai dotu iespēju nekustamā īpašuma īpašniekiem laikus plānot savas finanses, jau no 2007. gada 1. augusta ikvienam īpašniekam Valsts zemes dienesta (VZD) interneta mājas lapā www.vzd.gov.lv tika piedāvāts uzziņāt sava īpašuma prognozēto kadastrālo vērtību 2008. gadam.

Laikā no 1. augusta līdz 31. decembrim mājas lapā veikti vairāk kā 119 000 kadastrālās vērtības meklējumi kopumā par vairāk kā 268 000 zemes vienību vai būvju. Vidēji dienā meklētas 1 752 objektu prognozētās kadastrālās vērtības. Aptuveni 22% jeb vairāk kā 60 000 no visiem prognozēto kadastrālo vērtību meklējumiem veikti par Rīgas pilsētā esošām zemes vienībām vai būvēm.

Visu Kadastra informācijas sis-

tēmā reģistrēto zemes vienību un būvju – vairāk nekā 2 miljonu objektu – prognozētās kadastrālās vērtības bija aprēķinātas, ņemot vērā jauno kadastrālo vērtību bāzi un Kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus par īpašumu vai objektu pēc stāvokļa uz 2007. gada 18. jūniju.

Kadastrālās vērtības, pēc kurām pašvaldības aprēķinās nekustamā īpašuma nodokļa maksājumu ar nodokli apliekamajiem nekustamajiem īpašumiem, aprēķinātas uz 2008. gada 1. janvāri. Tas nozīmē, ka, ja laikā no 2007. gada 18. jūnija līdz 2008. gada 1. janvārim mainījušies īpašuma objektu raksturojošie dati, kas tiek ņemti vērā kadastrālās vērtības aprēķinā (platība, nekustamā īpašuma lietošanas mērķis u.c.), uz 2008. gada 1. janvāri aprēķinātā kadastrālā vērtība atšķirsies no mājas lapā publicētās prognozētās kadastrālās vērtības.

Īpašnieki jauno kadastrālo vērtību var noskaidrot, sazinoties ar VZD reģionālās nodaļas kadastrālās vērtēšanas speciālistiem pēc īpašuma atrašanās vietas. Sākot ar 10. janvāri, jaunās kadastrālās vērtības būs pieejamas arī VZD pārlūkprogrammā *KRPārlūks* (<http://krp.riga.vzd.gov.lv/krp2/default.htm>). Prognozētās kadas-

trālās vērtības informatīviem nolūkiem VZD mājas lapā būs pieejamas līdz 2008. gada 1. februārim.

Kadastrālā jeb masveida vērtēšana ir nekustamo īpašumu grupas nekustamo īpašumu objektu periodiska novērtēšana pēc vienotiem principiem, izvērtējot oficiāli reģistrētos vērtību ietekmējošos rādītājus. VZD jauno kadastrālo vērtību bāzi izstrādājis, izpildot tam Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā uzticēto uzdevumu.

Kadastrālā vērtība tiek izmantota nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinam, valsts nodevas aprēķināšanai (īpašumtiesību nostiprināšanai zemesgrāmatā u.c.), zemes nomas maksas aprēķinam piespiedu nomas gadījumos, apbūvēta zemesgabala cenas privatizācijas vajadzībām noteikšanai, neprivatizētās zemes lauku apvidos zemes nomas maksas aprēķinam par valsts un pašvaldību zemi, līdzvērtīgās zemes aprēķinam un pastāvīgā lietošanā piešķirtās lauku zemes izpirkšanai nepieciešamā sertifikātu skaita vai naudas summas aprēķinam.

Kadastra informācijas sistēmā uz 2008. gada 1. janvāri bija reģistrētas 970 164 zemes vienības un 1 360 625 būves.

Jaundzimušo skaits rajonā pieaudzis, vislielākais ieguldījums — Līvāniem

PREIĻU NOVADA dzimtsarakstu nodaļā 2007. gadā reģistrēti 112 jaundzimušie, viens no viņiem (meitene) – dzimis nedzīvs. Līdz ar to jaundzimušo skaits ir 111, tieši tikpat, cik 2006. gadā. Kā informēja dzimtsarakstu nodaļas vadītāja **Anita Loginova**, pasaulē nākuši 58 zēni un 53 meitenes, taču ne jau visi no viņiem papildinājuši novada iedzīvotāju skaitu. Preiļi dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti vairāki bērni, kuri pasaulē nākuši Preiļu dzemdību nodaļā, bet viņu vecāki dzīvo citā pašvaldībā. Reģistrēts viens dviņu pāris.

Četrām meitenēm dots vārds **Laura**, trijām — **Viktorijs**. Populārāko vārdu sarakstā pērn bija arī **Anastasija**, **Alīna** un **Katrīna**, katrs no tiem dots divām meitenēm. Četri jaundzimušie puikas saņēmuši vārdu **Daniels**, trijiem dots vārds **Maksims**, reģistrēti divi **Artjomi**, **Daniili**, **Denisi**, **Lauri**, **Mafisi**, **Nikītas**, **Vladislavi**. Seši bērni nosaukti divos vārdos: **Ariana Sibilla**, **Darja Darina**, **Ramona Dārta**, **Vaira Veronika**, **Daniels Kristiāns**, **Miervaldis Hadings**. Vairākiem jaundzimušajiem doti arī retāki vārdi: **Megija**, **Melānija**, **Rolanda**, **Roze**, **Erlends**, **Hadings**.

Bez ziņām par tēvu reģistrēti desmit bērni. 33 mazuliem noteikta paternitāte (dzimuši neregistrētā laulībā, bet reģistrēti ar ziņām par tēvu).

Salīdzinot ar 2006. gadu, palielinājies reģistrēto laulību skaits, sešas no tām noslēgtas baznīcā. Oficiālu kopdzīvi uzsākuši 78 pāri (2006. gadā – 64). Nosvinētas piecas zelta kāzas.

Dzimtsarakstu nodaļā pērn reģistrēti 168 mirušie (arī tādi, kas miruši Preiļu slimnīcā, vai dzīvojot pie radniekiem novadā, bet viņu oficiālā dzīvesvieta bija citās pašvaldībās). Mirušo skaits bija 91 vīrietis un 77 sievietes. No aizgājējiem 70 gadu sliekšni pārkāpuši 39 vīrieši un 58 sievietes. Līdz viena gada vecumam miruši trīs sieviešu kārtas jaundzimušie, vecumā no 10 līdz 18 gadiem – viena meitene.

Dzimtsarakstu nodaļā gada laikā izsniegtas 399 izziņas, kā arī 821 ģerboņa apliecība (dzimšanas, miršanas, laulību reģistrācijas), kā arī darbinieki pērn saņēmuši patikamu vēsti. Novada dome pieņēmusi lēmumu dzimtsarakstu nodaļu pārcelt uz jaunām telpām Kārsavas ielā 4.

LĪVĀNU dzimtsarakstu nodaļas vadītāja **Marija Pastare** sniedza informāciju, ka pērnajā gadā reģistrēti 111 jaundzimušie, kas ir ievērojami vairāk nekā 2006. gadā, kad reģistrēti 82 bērni. Piedzimušas 63 meitenes un 48 zēni, četri dviņi.

Populārākie vārdi pērn gadā bija **Adriāns**, **Artis**, **Dāvis**, **Daniels**, **Ivo**, **Laura**, **Valērija**, **Keita**, **Daniela**. Vecāki savām atvasēm izvēlējušies arī retus vārdus, kā,

piemēram, **Lukass**, **Markuss**, **Marjana**, **Vendija**, **Nonna**, **Dženifera**, **Šineida**, **Aleksa**. 48 ģimenes priecājās par savu pirmo mazulīti, 40 māmiņas sagaidījušas savu otro lolojumu. Divās ģimenes piedzimis sestais, vienā – septītais bērns.

Laulības reģistrējuši 60 pāri. Pirmajā laulībā stājušies 44 vīrieši, 45 sievietes, trešoreiz – divi vīrieši un divas sievietes. Viena laulība reģistrēta ar ārzemnieku. Sveikti deviņi zelta kāzu un viens dimanta kāzu pāris.

Reģistrēti 193 mirušie, 87 vīrieši un 106 sievietes. Vecumā no 10 līdz 20 gadiem miruši divi vīrieši un divu sieviešu kārtas pārstāvji, no 20 līdz 30 gadiem – divas sievietes. Septiņi cilvēki mūžībā aizgājuši 30 – 40 gadu vecumā, 14 – 40 līdz 50 gados. Aizsaulē izvadīti arī garu mūžu nodzīvojuši sirmgalvi. Vecumā no 80 līdz 90 gadiem miruši 43 cilvēki, no 90 līdz 100 – deviņi, no 100 līdz 110 – divi.

Biežākais nāves cēlonis bijusi sirds – asinsvadu slimības, vēža intoksācija un citas slimības. 12 cilvēki gājuši bojā nelaimes gadījumos.

RIEBIŅU NOVADA dzimtsarakstu nodaļas vadītāja **Monika Litauniece** priecīga par to, ka pašvaldībā pamazām palielinās jaundzimušo skaits. Pērnais gads uzsāks ar jaundzimuša bērna reģistrāciju, kas notika 3. janvārī un noslēgts ar laulībām 29. decembrī, — tā par gada norisēm stāstīja nodaļas vadītāja. 2007. gadā novadā reģistrēti 34 jaundzimušie (2006. gadā – 31). Novada iedzīvotāju skaitu papildinājuši 24 zēni un 10 meitenes, 24 no viņiem bijuši latviešu tautības mazuli. 15 ģimenēs šūpulītis kārts pirmajam bērniņam, deviņās piedzimis otrie bērni. Viens mazulītis savai māmiņai ir devītais bērns.

Trīs meitenes nosauktas par **Viktoriņām**, divas – par **Evelīnām**, divreiz likti vārdi **Kristiāns**, **Raivis**, **Guntars**. **Monika Litauniece** atzina, ka vecāki savām atvasēm pārsvarā izvēlējušies tradicionālus, skanīgus vārdus: **Katrīna**, **Sabine**, **Adriana**, **Edīte**, **Angelīna**, **Reinis**, **Andrejs**, **Kārlis**, **Oļegs**, **Arlands**, **Arturs**, **Mārtiņš**, **Rinalds**, **Nikīta**, **Renāts**, **Vitolds**, **Krīsters**, **Aleksis**, **Raitis**, **Nils**, **Gustavs**, **Sandis**, **Aleksandrs**.

Novadā pērn reģistrētas 27 laulības, tai skaitā vienā gadījumā līgava bija ārzemiece. Nosvinētas sešas zelta kāzas, septiņi pāri sveikti sakarā ar sudrabbāzām.

Samazinājies mirušo skaits. Pērn mūžībā devušies 111 iedzīvotāji (2006. gadā – 132). Starp aizgājējiem bija 56 vīrieši, 55 sievietes, 72 latviešu tautības, 39 –

citu tautību pārstāvji. 96 mirušie bija sasnieguši pensijas vecumu.

Mūžībā aizgājušo vidējais vecums bija 72 gadi, vīriešiem – 66, sievietēm – 78 gadi.

Dzimtsarakstu nodaļa sagatavoja un izsniegusi vairāk nekā 500 dokumentu (izrakstus no dzimtsarakstu reģistra, atziņas un cita veida dokumentus). Nodaļas darbinieki pērn saņēmuši arī novada domes solījumu, ka tiks risināts jautājums par pārcelšanos uz jaunām un ērtākām darba telpām.

VĀRKAVAS NOVADA dzimtsarakstu nodaļas vadītāja **Antoņina Rusiņa** stāstīja, ka pērn samazinājies jaundzimušo skaits. Novadā reģistrēta sešu mazulišu piedzimšana (2006. gadā – 14). Iedzīvotāju skaitu papildinājuši savām māmiņām pirmie bērniņi **Alisija**, **Marta** un **Sabine**, kā arī **Ance**, kura ir otrais bērns, **Andris**, kurš piedzimis kā trešā atvase un **Markuss** – septītais mazulis savai mammai.

Dzimtsarakstu nodaļā noslēg-

pārsniedza 50 gadu robežu.

Pērn reģistrēti 49 nāves gadījumi (2006. gadā – 48). Mūžībā aizgājušas 30 sievietes, 19 vīrieši. Kopējā skaitā iekļautas arī 16 personas, kas mirušas Salenieku pansionātā. Septiņiem no viņiem kā dzīvesvieta bija deklarēts pansionāts, deviņiem – citas pašvaldības. 80 gadu sliekšni bija pārkāpuši 17 cilvēki, vecumā no 70 līdz 80 gadiem mira 17, no 60 līdz 70 – seši, no 50 līdz 60 gadiem – seši cilvēki. 18 gadu vecumā miris viens, 47 un 49 gadu vecumā – divi cilvēki.

SUTRU PAGASTA dzimtsarakstu nodaļas vadītāja **Danuta Borovska** pārsteidza ar pavisam neiepriecinošu informāciju. Pagastā 2007. gadā reģistrēta tikai viena bērniņa – meitenes – dzimšana. Mazulīte nosaukta par **Kristīni**. 2006. gada statistika bija plašāka, jo togad tika reģistrēti četri jaundzimušie.

Pērn nav nodibināta arī neviena jauna ģimene.

Mūžībā aizgājušo skaitam piepulcējušies desmit iedzīvotāji (2007. gadā – astoņi).

SAUNAS PAGASTA ģimenes stārķis pērn apciemojis itin bieži, atnesot astoņus ma-

zulišus (2006. gadā jaundzimušo skaits bija divi). Dzimtsarakstu nodaļas pārzine **Jadviga Čiša** informēja, ka **Daniels**, **Reinis** un **Alise** savām māmiņām ir pirmie bērni, **Justīne**, **Kristiāna**, **Elīna** – otrie, **Agija** – trešais, **Jānis** – piektais bērns ģimenē. Gandrīz visi dzimuši reģistrētā laulībā, viens bērniņš reģistrēts bez ziņām par tēvu.

Dzimtsarakstu nodaļā kopdzīvi pērn nav reģistrējis neviens pāris. Aizsaulē devušies 20 iedzīvotāji, tikpat, cik 2007. gadā. Miruši desmit vīrieši un desmit sievietes. Vairums no viņiem bija sasnieguši pensijas vecumu. Viens vīrietis miris 29 gadu vecumā.

PELEČU PAGASTĀ pērn reģistrēti pieci jaundzimušie (2006. gadā – desmit). Dzimtsarakstu nodaļas pārzine **Silvija Šņepste** informēja, ka visi mazuliši piedzimuši reģistrētās laulībās. **Laura** savai māmiņai ir pirmais bērns, **Sanīta** un **Kristiāns** – otrie bērni, **Artēmijs** – trešais. **Līnards** piedzimis kuplā saimītē un savai māmiņai ir piektais auklējamais.

Oficiālu ģimeni nodibinājuši četri pāri. Divi pāri laulībā devušies pirmo reizi, divos gadījumos viens no laulātajiem kāzu godu piedzīvojis atkārtoti. Reģistrētā laulībā ar bāriņtiesas atļauju stājusies arī nepilngadīga sieviete.

Mūžībā izvadīti 18 iedzīvotāji

(2006. gadā – 16). 19 gadus vecas jaunietes un 21 gadu veca jaunieša tragiskās nāves cēlonis bija ceļu satiksmes negadījumi. Trīs vīrieši mira 47 – 52 gadu vecumā. Pārējie mirušie bija sasnieguši pensijas vecumu. Aizsaulē aizgāja arī trīs līdz ļoti cienījamajam vecumam – 92, 93 un 96 gadiem — nodzīvojušas sirmgalves.

VĀRKAVAS PAGASTĀ dzimtsarakstu nodaļas pārzine **Lūcija Armane** pērnā gada statistiku raksturoja kā visai bēdīgu, jo pasaulē nācis tikai viens bērniņš (2006. gadā – četri). Māmiņa savu pirmdzimto meitiņu nosaukusi par **Karolīnu**.

Noslēgta viena laulība.

Reģistrēti 11 mirušie, no kuriem piecas bija sievietes, seši vīrieši. Autoavārijā dzīvību zaudēja 20 gadus vecs jauniešs. Tragiskā nāvē – noslikstot – bojā gāja vīrietis, kurš bija pārsniedzis 60 gadu vecumu. Slimības dēļ miruši vīrieši 46 un 54 gadu vecumā.

RUDZĀTU PAGASTĀ pērn šūpulītis kārts trijiem bērniem: **Evelīnai Esterei**, **Sintijai** un **Ervinam**. Kā informēja dzimtsarakstu nodaļas pārzine **Ruta Klibiķe**, **Sintija** savai māmiņai bija pirmais bērns. Divi bērni piedzimuši reģistrētā laulībā, vienam noteikta paternitāte. 2006. gadā pagastā bija četri jaundzimušie.

Nodibinātas trīs jaunas ģimenes, divas laulības noslēgtas baznīcā. Divi jaunie pāri laulībā devās pirmo reizi.

Aizsaulē izvadīti 20 iedzīvotāji (2006. gadā – 17), no tiem 14 bija sievietes, seši vīrieši. Viena sieviete un viens vīrietis slimību dēļ miruši pusmūžā, pārējie bija sasnieguši cienījamus gadus. Vairāki no aizgājējiem pārkāpuši 70 un 75 gadu sliekšni. Septiņu sirmgalvju gadu skaits bija 80 – 95 gadu robežās. Vienai no aizgājējam pietruka viena mēneša līdz 100 gadu jubilejai.

JERSIKAS PAGASTĀ padomes priekšsēdētāja un dzimtsarakstu nodaļas pārzine **Maija Spūle** pastāstīja, ka jaundzimušo skaits, salīdzinot ar 2006. gadu, palielinājies par vienu. 2007. gadā piedzimuši četri mazuli. Dviņi **Valdis** un **Ieva** savai māmiņai ir otrs un trešais bērns, **Elvis** – ceturtais, **Estere** un **Markuss** – pirmie bērni. Vienam jaundzimušajam noteikta paternitāte, pārējie dzimuši reģistrētā laulībā. Pagastā reģistrētas divas laulības. Ar mēneša atstarpi savas izredzētās oficiālā sievu godā ievadījuši divi brāļi.

Pērn miruši desmit cilvēki (2006. gadā – 14), sešas sievietes, četri vīrieši. Viens iedzīvotājs no dzīves šķirās brīvprātīgi 39 gadu vecumā, bet pārējie aizgājēji bija sasnieguši cienījamu vecumu.

Informāciju sagatavoja
L.Rancāne

Skaisto gadu simts

Aglonas pagasta Brūveros meitas Annas Jakoveles ģimenē savu 100. dzimšanas dienu Zvaigznes dienā — 6. janvārī atzīmēja **VIKTORIJA GUDELE-LAIZĀNE**. Kuplāks radu un apsveicēju pulciņš pie simtgadnieces gaidāms šīs nedēļas nogalē, bet šajās dienās jubilāri apciemos Aglonas pagasta pārstāvji, «Novadniekam» stāstīja Viktorijas Gudeles — Laizānes mazdēls Gunārs Jakovēlis. Viņš priecējās par savas vecmāmiņas lielo jubileju un izteica apbrīnu par simtgadnieces možumu un dzīvesprieku, jo vēl aizvadītajā vasarā viņa palīdzējusi dārza ravēšanas darbos, un arī dzimšanas dienu sagaidījusi žirgta un enerģiska.

Neilgi pirms šī notikuma redakcijā pienāca vēstule ar šādu saturu:

«Nekad neesmu rakstījusi nedz kādai avīzei, nedz radio vai televīzijai, bet šoreiz es nevaru nerakstīt, jo man ļoti gribas dalīties bērnības atmiņās par savu mīļo tanti Viktoriju Gudeli, kura dzīvo Aglonas pagasta Jaunrasīņu mājās, un 6. janvārī viņai apriņīs 100. dzimšanas dienu.

Tā dzīvē sagadījies, ka visbiežāk ar savu tanti satikāties, kad bijām mazi bērni, un ģimenes viena pie otras brauca ciemos. Mums, bērniem, bija liels prieks, jo ļoti gaidījām tanti Viktoriju, kas atbrauks, izstāstīs pasakas un dažādus interesantus notikumus. Ciemos parasti braucām vai nu ar zirgu vai riteni, jo toreiz tante bija aizprecējusies un dzīvoja Rēzeknes rajona Ozolaines pagasta Putrišu sādžā. Mēs,

● Viktorija Gudele-Laizāne kopā ar brāli Jāzepu pagājušā gadsimta sešdesmito gadu beigās.

tantes brāļa bērni, palikām dzīvot viņas dzimtajās mājās Rēzeknes rajona Silmālas pagasta Zemskos.

Tantes Viktorijas mājas Putrišos ir palikušas atmiņā ar lielo ābeļdārzu un bagātīgo ābolu ražu. Vienmēr ar āboliem tika piebērti pilni maisi, ko vest uz mājām. Tante ļoti mīlēja ziedus, it sevišķi dālijas. Tās viņa kopa un saglabāja no gada uz

gada. Šo skaistumu neliedza nevienam un dāvāja arī mums. Viņas ceptās ābolmaizes un magoņmaizes bija pašas garšīgākās, un to smarža piepildīja visu telpu. Tantes mājās bija ļoti daudz visādu kārbīņu un lādiņu, kuras bija gatavotas no apseveikuma kartiņām. Man kā bērnam ļoti patika skaistā podiņu krāsns lielajā istabā, jo mūsu mājās bija tikai ar mālu apmests un

nobalsināts maizes cepulis. Tantei kūti bija pašas labākās un pienīgākās govīs, arī mums viņa bija uzdāvinājusi mazu gotiņu, kas vēlāk izauga un deva ļoti daudz piena. Tādas ir manas kā bērna atmiņas par savu tanti Viktoriju pirms 50 gadiem.

Tomēr mazliet sāp sirds par tantes Viktorijas grūto mūžu, kad ik kartupeļu vāga bija uz ceļiem jānolien, un ik vārpa ar rokām jāpāceļ, jāpārcieš kara laiks, pēckara gadi un vīra zaudējums. Tam visam viņa tika cauri ar neatlaidību un nežēlīgu darbu, tajā pašā laikā līdz pat šodienai saglabājot skaidru prātu, atmiņu un redzi.

Tantes Viktorijas vislielākā bagātība ir viņas trīs bērni: Anna, Tekla un Juris, kuri savukārt tantei ir dāvājuši trīs mazbērņus: Antonu, Gunāru un Taťjanu, un septiņus mazmazbērņus.

Savu 100 gadu jubileju tante Viktorija sagaidīja savu bērnu un mazbērnu apmīļota un aprūpēta. No visas sirds mīļi sveicam savu tanti Viktoriju 100 gadu jubilejā, vēlam labu veselību un sakām, ka viņas

*«Gadi ir bijuši kā ziedu klēpīš,
Cits ir sevi baltu prieku slēpis,
Citam ēna staigājusi līdz,
Bet tomēr gadi ir skaisti bijuši...»*

Patiesā cieņā brāļa Jāzepa bērni Ingrīda un Jānis.»

Vēstuli rakstījusi Ingrīda Zelča Lūznāvā, klāt pievienojot arī fotogrāfiju.

Sagatavoja L.Rancāne

Izmaiņas sociālajā jomā no 2008. gada 1. janvāra

Turpinot pilnveidot Labklājības ministrijas (LM) īstenoto valsts sociālo politiku nodarbinātības, sociālās apdrošināšanas, sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomās, no šī gada 1. janvāra stājas spēkā vairākas iedzīvotājiem būtiskas izmaiņas, «Novadnieku» informē LM Komunikācijas departaments.

No 2008. gada 1. janvāra:

✓ **minimālā darba alga** paaugstināta no 120 līdz 160 latiem, tādējādi uzlabojot dzīves līmeni cilvēkiem ar zemu ienākumiem,

✓ **ieviests vecāku pabalsts** — jaundzimušā māte vai tēvs varēs saņemt vecāku pabalstu 70% apmērā no savas sociālās iemaksu algas. Jaunajam pabalstam atcelti «griesti» (nav noteikta maksimālā robeža), un tas līdzināsies algai, ko cilvēks saņem «uz rokas» pēc nodokļu nomaksas. Tas aizstās līdzšinējo bērna kopšanas pabalstu, ko

izmaksāja no valsts pamatbudžeta. Pabalstu šogad vidēji mēnesī saņems gandrīz 12,9 tūkstoši cilvēku;

✓ **no 50 līdz 150 latiem mēnesī trīskāršots pabalsts par bērna invalīda ar smagiem funkcionālajiem traucējumiem kopšanu**. Saskaņā ar LM aprēķiniem, bērna invalīda kopšanas pabalstu 2008. gadā varētu saņemt 750 cilvēki;

✓ **ieviests jauns ikmēneša pabalsts 100 latu apmērā invalīdiem ar smagiem organisma sistēmu funkciju traucējumiem, kuri pārsnieguši 18 gadu vecumu un kuriem nepieciešama īpaša kopšana**.

Lai saņemtu minēto pabalstu, invalīdiem būs nepieciešams iesniegt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā:

- atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību. To pamato Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas slēdzienis;
  - invaliditātes izziņu;
  - personu apliecinošu dokumentu.
- Gadījumā, ja cilvēks 2007. gadā

nepaspēja nokārtot visus nepieciešamos dokumentus pabalsta saņemšanai, **arī nokārtojot tos janvārī, pabalsts par janvārī tiks izmaksāts pilnā apmērā**.

Līdztekus šī invalīdu grupa saņems gan valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu vai pensiju, gan jauno pabalstu. Tādējādi valsts sociālo pabalstu veidā cilvēki saņems vismaz 150 latu mēnesī. Saskaņā ar LM aprēķiniem, jauno pabalstu vidēji mēnesī varētu saņemt 7400 invalīdi;

✓ **Valsts darba inspekcija** nebūs atbildīga par bistamo iekārtu tehnisko uzraudzību.

Savukārt no šī gada 1. jūnija tiks dubultots piemaksas apmērs pie vecuma pensijas par vienu apdrošināšanas stāžu gadu **no 19 līdz 40 santīmiem**. Tādējādi piemaksa pie vecuma pensijas varētu paaugstināties par vidēji 7,22 latiem. Piemaksa pienāks 80% no visiem vecuma pensijas saņēmējiem. Saskaņā ar LM aprēķiniem, piemaksas pie vecuma pensijas saņems gandrīz 380 tūkstoši cilvēku.

Tāpat tiks uzsākta virkne jaunu **nodarbinātības pasākumu**, kas vērsti uz sociālā riska grupu cilvēkiem (cilvēkiem ar invaliditāti, zemu izglītības līmeni, atkarības problēmām):

● **pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai**, kuru laikā bezdarbniekiem ar iegūtu atbilstošu izglītību būs iespējams saņemt konsultatīvu un finansiālu atbalstu. Minētie pasākumi notiks izmēģinājuma projekta veidā. Paredzams, ka Nodarbinātības valsts aģentūra nodrošinās 80 biznesa plānu izvērtēšanu un finansēs 20 labākos plānus,

● **pasākumi darbinieku reģionālās mobilitātes veicināšanai**. Šajos pasākumos darbinieki, kuriem darba vieta atrodas ārpus viņu dzīves vietas, pārbaudes termiņa laikā varēs saņemt transporta izdevumu un dzīvokļu īres izmaksu kompensāciju. Pasākumā 2008. gadā plānots iesaistīt vairāk kā 1700 bezdarbniekus,

● **projekts, kurā bezdarbnieki**

varēs apgūt darba iemaņas pie darba devēja. Šāda iespēja būs tiem bezdarbniekiem, kuriem iegūtajā profesijā nav profesionālas pieredzes vai zaudētas darba prasmes un iemaņas, kā arī tiem, kuri vēlas apgūt jaunu profesiju,

● **kompleksā atbalstītā darba programma** bezdarbniekiem ar atkarības problēmām. Tās ietvaros bezdarbnieki saņems vairākus savstarpēji saistītus pakalpojumus, t.sk., speciālisti palīdzēs bezdarbniekiem risināt viņu personiskās problēmas, uzlabot un atjaunot viņu darba spējas, kā arī veicinās viņu iesaistīšanos konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos, piemēram, apgūt valsts valodu vai datorzinības.

Atbilstoši LM plāniem, pašvaldību **sociālie darbinieki**, kuri strādā ar ģimenēm ar bērniem, 2008. gadā turpinās saņemt piemaksu 100 latu apmērā.

Plašāku informāciju par izmaiņām sociālajā jomā var iegūt LM mājas lapā sadaļā Aktualitātes.

Darba aizsardzības prasības saistībā ar elektromagnētisko lauku radītajiem riskiem stāsies spēkā no 2008. gada 30. aprīļa

Lai novērstu grūtības praksē nodrošināt strādājošo aizsardzību pret elektromagnētisko lauku radīto risku iedarbību, **attiecinīgās darba aizsardzības prasības stāsies spēkā no 2008. gada 30. aprīļa, nevis no 1. janvāra, kā bija ziņots līdz šim**.

Šāds pagarinājums saistīts ar to, ka Eiropas Savienības (ES) direktīvā noteiktās ekspozīciju robežvērtības veselības nozarē strādājošiem ierobežo iespējas izmantot un attīstīt magnētiskās rezonanses attēlu veidošanas tehniku. Minētā tehnika ir neaizstājama vairāku slimību diagnostikā un ārstēšanā.

Šobrīd Eiropas Komisija (EK) ir uzsākusi pētījumu par direktīvas ietekmi uz medicīniskām procedūrām. Līdz ar to, lai iegūtu laiku nepieciešamās informācijas ieguvei un analīzei, kā arī jaunu priekšlikumu izstrādei, EK ir ierosinājusi atlikt direktīvas pārņemšanas termiņu līdz 2012. gada 30. aprīlim. Tiklīdz EK priekšlikumu atbalstīs ES Padomē, arī Latvijā noteikumu spēkā stāšanās termiņu vēlreiz pagarinās līdz ES Padomes noteiktajam termiņam.

Tas noteikts Labklājības ministrijas (LM) sagatavotajos grozījumos noteikumos «Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret elektromagnētiskā lauka radīto

risku darba vidē», kas apstiprināti Ministru kabineta sēdē.

Noteikumi attiecas uz visām nodarbinātības jomām, kurās nodarbinātie var tikt pakļauti elektromagnētiskajam laukam. Tomēr lielāku ietekmi uz nodarbināto veselību var atstāt elektromagnētiskie lauki televīzijas, radiosakaru nozarē, medicīnā, piemēram, magnētiskās rezonanses iekārtās un metālu apstrādē. Bet tas ir atkarīgs no izmantotajām iekārtām, un katrā konkrētajā gadījumā darba devējam ir jānodrošina risku izvērtējums un jānosaka, vai nodarbinātie ir pakļauti riskam.

Darba devējs ir atbildīgs par nodarbināto aizsardzību pret elektromag-

nētiskā lauka radīto risku darba vidē, turklāt viņam ir jānosaka elektromagnētiskā lauka radītā iedarbība, kā arī jānovērtē tā radītais risks — jānosaka, vai tajā ir elektromagnētiskā lauka kaitīgā starojuma avoti, kuri varētu izraisīt traucējumus cilvēka veselībai. Vienlaikus darba devējam jāveic visi iespējamie pasākumi, lai novērstu vai mazinātu iepriekšminēto risku.

Savukārt, lai pēc iespējas ātrāk konstatētu elektromagnētiskā lauka radīto veselības traucējumus, darba devējam ir noteikts pienākums nodrošināt strādājošo, kuri pakļauti elektromagnētiskā lauka starojumam, obligātās veselības pārbaudes. Turklāt darba devējam jānodrošina ārstnie-

cības speciālistu iepazīstināšana arī ar riska novērtējuma rezultātiem.

Elektromagnētiskā lauka mērījumu var veikt kompetentas institūcijas, kompetenti speciālisti, akreditētas laboratorijas, ES akreditētas institūcijas, darba aizsardzības speciālisti un citas personas ar atbilstošu kvalifikāciju mērījumu veikšanai. Mērījumus veic, izmantojot verificētu mēraparāturu.

Par noteikumu kontroli un uzraudzību ir atbildīga Valsts darba inspekcija.

Elektromagnētiskie lauki ir statistiski un mainīgi elektriskie, magnētiskie un elektromagnētiskie lauki, kuru frekvences ir līdz 300 GHz.

Podnieka rokās dzimusi, ugunis rūdītā māksla – keramika

Podnieku rokām pa spēkam viss

Vitebskas guberņas oficiālu iestāžu atskaitēs 1884. gadā lasāms, ka guberņā darbojas 94 podniecības, no tām Rēzeknes apriņķī – 33 podniecības, galvenokārt Silajāņu un Andrupenes pagastā. 1893. gadā Silajāņu pagastā minēti 56 podnieki. Tomēr īstenībā podnieku bija vēl daudz vairāk, jo statistikā tika uzrādīti tikai tie, kas ar saviem ražojumiem regulāri brauca uz tirdzniecību. Citi pievērsties māla apstrādei zemniekiem nācās tādēļ, ka apstrādājamās zemes gabaliņi bija niecīgi, bet saimes kuplas, bērnu pulciņš krietni liels. Tāpēc daudzām ģimenēm kā vienīgais ienākumu avots bija māla trauku gatavošana, vēl jo vairāk tāpēc, ka izejvielu šajā apvidū bija pietiekoši.

Viens no visvairāk sadzīvē vajadzīgajiem traukiem bija vārauniekus, kā liecina tā nosaukums, — trauks, kas domāts vārīšanai. Tikpat pieprasīts saimniecības ikdienā bija arī medauniekus, kurā glabāja medu, sviestu, taukus, biezpienu, krējumu. Lidzīgs medauniekam bija ievārijuma pods – sloiniks, arī ķerme. Pārtikā tika lietota linsēkļu eļļa, tāpēc podu meistari gatavoja arī ņakus, jeb eļļas traukus, ko tāpat varēja izmantot petrolejas uzglabāšanai, jo īpatnējā forma pasargāja no šķidrums izgarošanas. Katrās mājās, atkarībā no rociņas, bija arī pusducis vai pat desmiti piena podu. Ēdiena nešanai uz tīrumu kalpoja pārosis, — divi ar rokturi savienoti trauki, kā arī pārinieki. Ikdienas sadzīvē vajadzīgām bija nepieciešamas arī bļodas – mutes bļodas – mazgāšanai, mazāka izmēra un stāvākām malām – ēdiena gatavošanai, pasniegšanai.

Tas apstākļi, ka podnieku bija daudz, konkurence liela, māla meistariem lika nopietni rūpēties par trauku kvalitāti, par to, lai tie būtu ērti lietojami sadzīvē, acij tīkami, lai to formas un glazūra būtu neparastāki, bet galvenais, lai šie trauki kalpotu gan ikdienas vajadzībām, gan svētkiem. Viens no pašiem vienkāršākajiem, bet visvairāk pieprasītajiem traukiem bija arī sālīca. No tās formām atvasināja arī lielākus un platākus traukus, ko lietoja, uzņemot ciemiņus un uz kura novietoja sieru, augļus, ogas. Ar laiku tie tapa par vāzēm saldumu un cepumu pasniegšanai. Podnieku jaunrade, attīstoties, no māla sāka veidot palielus lēzenus šķīvjus, uz kā uzlietama maize, siers, vai arī augļi. Galda klāšanai saimniecībās bija vajadzīgi arī trauciņi krējumam – krējumnieki. Bet visvairāk keramiķi piestrādāja pie godību krūzēm. Svētkos ciemiņiem tajās pasniedza kafiju vai sulas, bet visbiežāk – pašu brūvēto alu. Krūze arī bija tas trauks, kam cilvēki pievērsa vairāk uzmanību, jo saimnieka ar krūzi rokās kārtu kārtām apstaigāja savus viesus. Tāpēc godību krūzes podnieki rotāja bagātīgi, gan ar iespiestu rakstu, gan pielīmējot dažādus elementus, gan variējot ar glazūras krāsām, bet izdomas bagātākie podnieki šos traukus veidoja kā bārdainus vīrus, uzsēdinot uz to ieliekuma dažādas figūriņas – ozolzīles, cilvēciņus, zirdziņus, auniņus un tamlidzīgi. Dažreiz uz krūzēm iestrādāja uzrakstus – asprātīgus teicienus, vēlējumus. Greznas bija krūzes, ko aplēja ar šķidrās konsistences baltmālu. Dzeramās krūzītes podnieki veidoja, izskatā tās pieskaņojot lielajām krūzēm.

Meistarību no podniekiem prasīja lielu dzeramā ūdens trauku izgatavošana, jo izmēru dēļ tos bija sarežģīti izvirpot.

Māla izstrādājumu sortimentu ietekmēja arī dzimtbūšanas atcelšana Latgalē 1861.

● Preiļu rajona keramiķi 1964. gadā pēc izstādes Preiļos. No labās sēž LPSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks Andrejs Paulāns un LPSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks Polikarps Vilcāns. Stāv (no labās) P.Čerņavskis, A. Ušpelis, J. Zagorskis, A. Ušpelis (jaunākais), Preiļu kultūras nama direktors S. Leikučs, O. Kondrovs, J. Zagorskis, A. Kūkojs.

gadā, jo cilvēki sāka dzīvot pārticīgāk, cēla jaunas mājas ar stikla logiem. Līdz ar to parādījās pieprasījums pēc puķu podiem.

Ar bērniem bagātajās ģimenēs vienmēr ir daudz ikdienišķu sadzīvē rūpju, kas saistītas ar mazuļu ēdināšanu, apkopšanu, higiēnu, izklaidēm un rotaļām. Latgales podniekiem pa spēkam bija arī šādas lietišas. Viņi darināja tā sauktos «sievu traukus», kuros varēja uzsildīt pienu bērnam, naktspodīņus, rotaļu trauciņus leļļu saimniecībām – vārauniekus, medauniekus, ņakus, kas līdzinājās lielajiem un prasīja lielu amata meistarību. Vecie podnieki, kam vairs nepietika spēka smagajam podnieka darbam, gatavoja daudzveidīgus svilpauniekus, vienlaikus šai nodarbei piesaistot mazbērņus, radot viņos interesi un pirmās iemaņas par šo nodarbošanos. Tapa svilpaunieki zirdziņi, pilītes, cūciņas, gotiņas, suniņi, — visi dzīvnieki, kas bija sastopami lauku sētā. Podnieku vidū dzīvi bija stāsti par tādu zirgu — svilpaunieku, kas bijis tik liels, ka uz tā bērns varēja uzsēsties. Podnieki darināja arī tādus svilpauniekus kā preciniekus, velniņus, muzikantus. Bērniem tika gatavotas stabules.

Nebija sadzīvē lietojamas lietas vai trauka, kuru senie podnieki nebūtu spējuši izgatavot. Mednieku vajadzībām darināja skrošu bunduļus, zvejniekiem – tiklu nogremdētājus, dravniekiem – bišu kūpināmos traukus, savam darbam – vāpējamos sietiņus, muižām – piena podus, baznīcām – svētītā ūdens traukus, svečturus, vāzes, puķu podus. Īpaši vecīcībnieku vajadzībām tapa roku mazgājamās bļodas, kas atšķīrās no latviešu lietotajām mutes bļodām. Vecīcībnieki, mazgājot rokas, tās nemērcā ūdenī, tāpēc bija vajadzīgs trauks, kas netūrumus no saziņētajām rokām noskaloja. Podnieki darināja auklās iekarīnāmas bļodas, kas šūpojās un pa vienu — četriem snipiņiem uzleja ūdeni rokām.

Visiem šiem traukiem bija savi apakštīpi, jo Latgalē darbojās vairāki podniecības centri: Ziemeļlatgalē, Ludzā un Latgales vidienē, kas sevi ietvēra Pušas podniecību, Rušona ezera ziemeļu krastu, Silajāņu keramiku.

Latgales podnieki traukus veda uz tirdzniecības pilsētās – Daugavpili, Rēzeknē,

Krustpili, Krāslavā, Preiļos, kā arī uz Vidzemi, Sēliju, vai pat Lietuvu, konkurējot ar vietējiem amatniekiem. Traukus pārdeva arī izvadājot pa mājām. Tas bija patīkams un priecīgs notikums, kad pagalmā lēni ieligoja pajūgs ar podu vezumu. Maksa par nopirkto trauku šādos gadījumos bija viena, — podu piebēra ar labību, gaudi tika amatniekam, trauks – mājas saimniekam.

Vinminiši – silajānieši

Latgales podnieki visvairāk koncentrējās Feimaņu (Vinmina) ezera apkārtnē, šīs puses ļaudis sevi dēvēja arī par vinminišiem. Podnieku mājas piecu sešu kilometru attālumā ezeru ietvēra no visām pusēm, te mita veselās māla meistaru sādžas, darbojās podnieku dzimtas, kurās šo amatu nodeva no paaudzes paaudzē, to pārzināja arī sievietes, trauku gatavošanā veidamas vieglākos darbus. Silajāņu keramika savu nosaukumu vēlākos gados ieguva no Silajāņu pagasta vārda. Kā podniecības centrs savu attīstības ceļu tas sāka veidot 20. gadsimta divdesmitajos gados.

Viena no kuplākajām un ievērojamākajām Silajāņu podnieku dzimtām bija Vilcānu dzimta. Vecākais tās pārstāvis, par kuru saglabājušās ziņas, bijis Toms Vilcāns (1821. – 1889.), kas darinājis piena traukus Antonišķu muižai un arī zemniekiem. Visus trīs dēlus izmācījis par podniekiem, meitas – arī trīs – izdevis par sievām māla meistariem. Viņa dēlam Joahimam piedziņa dēls Polikarps, kas vēlāk ar saviem darbiem iemantoja pasaules slavu. Polikarps savu jaunrades ceļu māla mākslā veidoja vienlaikus ar brālēnu Andreju Paulānu. Polikarps līdz pilnībai attīstīja senzināmos Latgales podnieku paņēmienus, māla mākslā ienesa savu radošo skatījumu, papildināja ar jauniem, mākslinieciskiem paņēmieniem. Abi ar Andreju Paulānu 1937. gadā Vispasaules izstādē Parīzē saņēma zelta medaļas, bija pirmie Latgales keramiķi, kas tika uzņemti Mākslinieku savienībā, apbalvoti ar Latvijas PSR Nopelniem bagāta mākslas darbinieka goda nosaukumu.

Andrejs Paulāns savā meistardarbnīcā podu mākslā ievadīja Jāni Paulānu, An-

tonu Paulānu, Jāni Račuku, Jāni Backānu, Vaclavu Zagorski, neklātienē no viņa mācījušies arī citi keramiķi.

No Silajāņu apvidus nākuši arī daudzi citi keramiķi, piemēram, Jānis Dūbe-Dubovskis, brāļi Polikarps un Antons Riuci, Staņislavs Kalva-Kalve, Jānis Kalva.

Pagājušā gadsimta sešdesmitajos un septiņdesmitajos gados no dzīves aizgāja pieredzējušo, talantīgo Silajāņu podnieku paaudze, kas Silajāņu vārdu bija iznesuši plašā pasaulē. Taču vietā nāca jaunā paaudze: Staņislavs Vilcāns, Antons Ušpelis, Voldemārs Voguls, Jānis Seiksts, Ēvalds Vasiļevskis, Pēteris Ušpelis, Ausma Skirmante, Anita Bernāne un citi. Astoņdesmitajos gados savu māksliniecisko pilnbriedu sasniedza Polikarps Čerņavskis (1923. – 1997.) Šajā laikā rosīgi darbojās arī Antons Ušpelis vecākais (1912. – 1993.). Podnieka talantu un labākās tradīcijas pārmantoja viņa trīs dēli Antons, Pēteris un Viktors. Antons Ušpelis, jaunākais, diemžēl pāragri aizgāja mūžībā. Viņa darbnīcā savu podnieka talantu slīpēja Leonards Vincevičs, Voldemārs Voguls, Leontīns Cīrulis. Polikarpa Čerņavskā vadībā sevi pilnveidoja Jānis Seiksts, kurš podniecībā ienesa jaunas niansas, variējot trauku formas. 20. gadsimta astoņdesmitajos gados spilgtu ceļu māla mākslā veidoja Meikuls Reizdāns, kas savu laikabiedru vidū atzīts par izcilāko svečturu meistaru. Senos saimniecības traukus – vārauniekus, medauniekus, ņakus, piena podus savā daiļradē atdzīvinājis Voldemārs Voguls. Astoņdesmito gadu vidū viņš pievērsās melnajai, svēpētajai apdedzināšanas tehnikai. Viņa padoms podu svēpēšanā pēc tam nodēris daudziem laikabiedriem. Voldemārs Voguls bija pirmais savas paaudzes podnieks, kas apbalvots ar Andreja Paulāna diplomu un medaļu. Polikarpa Vilcāna un Polikarpa Čerņavskā meistarības noslēpumus uzcītīgi ir studējis un apguvis keramiķis Pēteris Iruks, spilgtāko Latgales keramikas vecmeistaru tradīcijas turpina Ēvalds Vasiļevskis, Vladislavs Vincevičs, Leonards Vincevičs. Ne jau visi no viņiem pieskaitāmi vinminišu (Feimaņu ezera apkārtnes) podnieku saimei, taču neapšaubāmi mācījušies un aizguvuši labākās tradīcijas no izcilākajiem Silajāņu keramikas pamatlicējiem. Un tomēr, — Silajāņos, senajā Latgales un Latvijas podniecības centrā, šodien podnieku darbnīcas stāv pamestas, pa pusei sabrukušas, ieaugušas zemē. Keramiķi savu dzimto pusi apciemo tikai praktiskās darīšanās, — ierodoties pēc māla, apstaigājot dzimtas vietas. Padomju laikā tautas mākslas novirzienam – podniecībai – nebija labvēlīga vide no centra atālinātajās dzīvesvietās. Kaut arī tuvās un tālās, vietēja un starptautiska mēroga izstādēs skatītāji un mākslas lietpratēji apjūsmoja unikālos darbus, praktiskajā un sadzīvē ziņā podniekiem bija grūti dzīvot un darboties nomales viensētās, līdz kurām nebija ceļu. Pamazām jaunāko paaudžu māla meistari pārcēlās uz dzīvi pilsētās, kur liela daļa no viņiem vēl joprojām aktīvi nodarbojas ar podniecību.

□□□

Šis ieskats Latgales un Silajāņu keramikā tapis saistībā ar laikraksta «Novadnieks» redakcijas sagatavotā šī gada kalendāra tēmu «Silajāņu keramikas vecmeistars Polikarps Čerņavskis un Preiļu keramiķu kopa». Izmantoti Preiļu vēstures un lietīšķās mākslas muzeja, Preiļu galvenās bibliotēkas materiāli un Jāņa Pujata grāmatā «Latgales keramika» minētie fakti.

L.Rancāne

Zemes mala jeb ĀVEREJAS pieskārieni

Šī gada 9. janvārī pulksten 15.00 Latgales mākslas un amatniecības centrā Līvānos atklās Daigas Kalniņas (Latvija) un Beritas Hannasvik (Norvēģija) fotogrāfiju izstādi.

Vēl ne tik senā pagātnē, tikai vairāk kā pirms 1000 gadiem eiropieši domāja, ka zeme rietumos beidzas līdz ar Norvēģijas krastiem, kas tiek ar Norvēģu jūru un Atlantiju. Āverēja pasaulē malās sajūtas var notvert joprojām.

Āverēja ir aptuveni 20 kilometrus gara, visu vēju appūsta sala, kas piepulcējusi ap sevi simtiem mazāku salu un saliņu. To bieži dēvē par Norvēģiju miniatūrā, jo 174 kvadrātkilometru lielajā teritorijā sastopams viss,

kas raksturīgs šai valstij. Neapšaubāmi tas ir viens no visnepārstākajiem šīs zemes stūriem. – Ar savu vēsturi vairāk kā 10 000 gadu ilgumā, ar atrakcijā pārvērsto norvēģu būvnieku meistardarbu – Atlantijas ceļu jūrā, ar zvejnieku kultūru un jūras majestātiskumu, ar vikingu saknēm un cilvēkiem, kas veido tiltus starp laikiem, zemēm un viens pie otra. Bet varbūt ar mirkliem, kad pēclietus mākoņu dūnu divieji mazgā mutes kalnu vecētīņiem, un saulains rīts jūru pieber ar surabu un zīriņu kļaiģām.

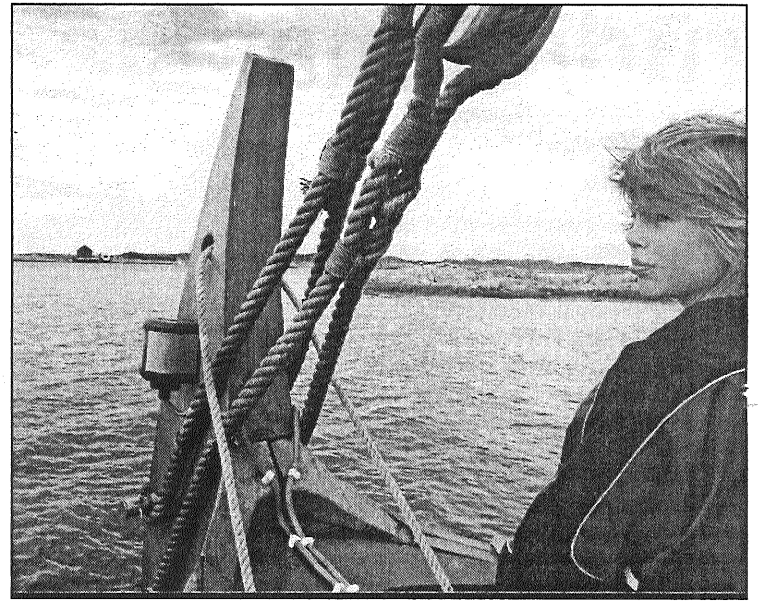
Iespēja sastapties gan ar Āverēju, gan Beritu radās, pateicoties Jēkabpils rajona padomes un Āverējas municipalitātes sadarbībai, kā arī organizējot kultūrvēsturiskās Valda Lazdiņa fotogrāfiju izstādes «Mājupceļš» ceļojumu

no Latvijas uz Norvēģiju un eksponēšanu Kvēneses muzejā. Bet, esot tur, kopā ar Āverējas municipalitātes kultūras un sadarbības ar ārvalstīm koordinatori Beritu Hannasvik fotografējot salu, radās nākamā iecere par šo izstādi. Norvēģietes un latvietes kopīgais fotostāsts iedzīvina, bagātina un ceļ tiltus starp abām valstīm un cilvēkiem.

Izstādi atbalsta Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā un Norvēģijas Karalistes vēstniecība un Jēkabpils rajona padome.

Tos, kurus ir ieinteresējusi šī izstāde, to varēs apskatīt Latgales mākslas un amatniecības centra izstāžu zālē no 9. janvāra līdz 9. februārim.

I.Šķelta,
LMAC kultūras tūrisma organizatore)

● Kāda no izstādē aplūkojamajām fotogrāfijām.

Kultūras dzīve rajonā solās būt bagāta

Līdz ar jauna gada sākumu sākusies arī gatavošanās šogad ielānotajiem kultūras pasākumiem rajonā. **Notikumu klāsts solās būt bagāts, un par to, kas pašvaldībās iecerēts, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore ELVIRA BROVACKA.**

Labvēlīga pašvaldību attieksme

Kā galveno faktoru, kas veicina aktivitātes pagastos un novados, E.Brovacka min pašvaldību deputātu labvēlīgo attieksmi, piešķirot finansējumu kultūras un tautas namu remontiem, labiekārtošanai, kultūras dzīves vadītāju materiālam atbilstam, viņu tālākai izglītošanai. Kā pozitīvus piemērus viņa min ne tikai lielākos rajona novadus – Preiļu (tiek atbalstīta ne tikai pašdarbības kolektīvu darbība, bet netiek liegts finansējums arī dažādu vieskoncertu rīkošanai), Riebiņu (vairākos pagastos notiek kultūras namu renovācija) un Līvānu pašvaldības (Līvānos pērnā gada nogalē uzsākts finansiāli ļoti apjomīgs projekts kultūras centra atjaunošanā) —, bet arī vairākas mazās pašvaldības, kuru vadītāji kultūru uzskata par vienu no prioritātēm. Daudz līdzekļu materiālās bāzes uzlabošanā iegulda Vārkavas novads, Sutru pagasts un vairāki citi. Tā kā gaidāma kultūras namu un tautas namu akreditācija, šāda attieksme ir ļoti pozitīvi vērtējama, uzsver E.Brovacka.

Tuvojas noslēgumam Preiļu rajona kultūras darbinieku apmācību projekts kultūrmēdžmentā. Kursi ilga divus gadus, visu šo laiku pašvaldības materiāli atbalstīja savus speciālistus, lai viņi varētu regulāri apmeklēt nodarbības, lekcijas, kuras lasīja augsti kvalificēti speciālisti no galvaspilsētas.

Ziemā rīkos festivālus, plenērus, dziedās un dejos

Ziema mēneši rajona kultūras dzīvē saistīti ar gadalaikam piemērotām aktivitātēm. Jau šonedēļ Līvānos gaidāms Latvijas Spēļu un rotaļu sarīkojums «Tradīrtīritams», kura rīkotāja ir nenogurstoša folkloras kopēja Anna Kārkle. Ja ziema turēšies pietiekami auksta un sniegaina, 23. un 24. februārī Līvānos paredzēts tradicionālais sniega skulptūru plenērs, kas katru gadu piesaista arvien vairāk dalībnieku. Februāra sākumā uz Sveču dienas sniegavīru un masku festivālu pie sevis

ciemiņus gaida riebiņieši.

Vairākās pašvaldībās tiks rīkotas Meteņdienes svinības – Līvānu novadā un Riebiņu novada Galēnu pagastā. Rajona pārstāvji gatavojas doties arī uz 23. februārī Jūrmalā paredzēto Meteņa masku un spēļu konkursu.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs 2. februārī pie sevis uzņems latviešu tautasdziesmu dziedāšanas sacensību «Lakstīgala» Latgales novada posma dalībniekus. Kopā ar Preiļu kultūras centru 22. februārī tiks rīkots tradicionālais mūsdienīgu deju festivāls. Riebiņu kultūras nams 23. februārī dos mājvietu rajona vokālo ansambļu skates «Sadziedāšanās» dalībniekiem.

Pavasari – visvairāk aktivitāšu

Līdz ar marta pirmajām dienām rajona kultūras dzīvē sāksies piesātināts laiks. 1. martā Līvānu novads uzņems Dienvidlatgales novada tradicionālās dziedāšanas konkursa «Dziedu dziesmu, kāda bija» un tautas mūzikas konkursa «Klāberjakte» dalībniekus. Tajā pašā dienā Preiļos pavarari ieskandinās «Cālis – 2008», bet jau nākamajā dienā sāksies Līvānu novada «Mazputniņš – 2008». Interesanta marta nogale gaidāma teātra mākslas mīļotājiem, jo 27. martā sāksies un trīs dienas Riebiņu novadā turpināsies Teātra dienas, bet Preiļu bērnu un jauniešu centrs rīkos skatuves runas un literāro kompozīciju «Tu esi Latvija» Latgales reģionālo konkursu. 29. martā rajona deju kolektīvi pulcēsies uz «Sadanci». Patīkamu pārsteigumu skatītājiem gatavo Preiļu kultūras centrs, jo martā kultūras namā gaidāma kāda no Starptautiskā baleta festivāla izrādēm.

Aprīlis, tradicionāli, veltīts Mākslas dienām. No 10. līdz 26. aprīlim visdaudzveidīgākās aktivitātes gaidāmas Riebiņu novadā, kur noritēs Riebiņu novada mākslas, mūzikas un deju festivāls «Daiļes lokā». Būs tikšanās ar mūziķiem, māksliniekiem, amatniekiem, būs mākslas svētki «Draugu dziesmai – sirds valoda», «Aprīļa pilieni» bērniem Rušonā, muzikāls šovs Siļukalnā un tā tālāk. Vēl gaidāma Bibliotēku nedēļa, rajona VIII teātra sporta turnīrs, kā arī Jurgu dienas svinības un tirgus Līvānu novadā un Vanagos. «Sadanci» rīkos rajona skolu deju kolektīvi.

Maija aktivitātes uzsāks Preiļu galvenā bibliotēka, kas būs galvenā Eiropas nedēļas pasākumu rīkotāja. 1. maijā Līvānu novadā uz saietu «Amatierteātra izrādes simtgade Līvānos» ieradīsies Latvijas un

Lietuvas kolektīvi, bet 4. maijā Aglonas kultūras namā pasākumā «Mēs Aglonai» sevi parādīs talantīgākie bērni un jaunieši. 8. maijā Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs gatavo sarīkojumu «Kā ziedu atvēršanās klusi tinkšķi izdedzis māls...», kas veltīts Polikarpa Čerņavska 85. dzimšanas dienas piemiņai.

Maijā, kas katoliskajai Latgalei ir Dievmātes mēnesis, varēsim doties uz Aglonu, jo 14. maijā Aglonas bazilika un bazilikas kora skola rīko Latgales novada mūzikas skolu Vispārējo klavieru spēles festivālu, bet 21. maijā bazilikā notiks V Latvijas jauno vokālistu konkurss «Dziedu Dievmātei». Pēc 17. maijā paredzētās Preiļu parka vasaras sezonas atklāšanas 24. maijā notiks tautas deju kolektīvu festivāls «Latvju bērni danci veda». Līvānieši tajā pašā dienā rīkos Dziesmu svētku ieskaņu koncertu Latgales novada folkloras kopām.

Vasarā – zem svētku zīmes

Vasaru 6. un 7. jūnijā ieskandinās Riebiņu novadā rīkotie svētki «Skan dziesmas Feimankas krastos», bet jau 12. jūnijā sāksim gatavoties Jāņu dienai. Kā to pareizi darīt, rādīs akcija «Piedzīvosim Jāņus» Līvānu novadā. Vasaras Saulgriežu ieligošana sāksies 20. jūnijā Preiļos ar novada pašdarbības kolektīvu koncertu, 22. jūnijā turpināsies Rožupestes estrādē, protams, visās pašvaldībās paredzēta lustīga svinēšana Līgo vakarā. Pēc Jāņiem, no 26. līdz 29. jūnijam, Aglonā un Līvānu novadā noritēs Latgales bērnu folkloras skola. Jūnija lielākos pasākumus noslēgs Līvānu pilsētas svētki 27. un 28. jūnijā. Savukārt preiļieši uz savas pilsētas jubilejas svētkiem visus aicinās no 21. līdz 27. jūlijam. Taču galvenais šī gada pasākums, bez šaubām, ir piedalīšanās XXIV Vispārējos latviešu dziesmu un deju svētkos no 6. līdz 12. jūlijam.

Sava novada svētkus 19. jūlijā rīkos riebiņieši, tajā pašā dienā Preiļos iecerēts Vispasaules latgaliešu mūzikas grupu salidojums, kurā, cerams, ar interesi piedalīsies arī «Putnu dienu» dalībnieki no tām Latvijas pašvaldībām, kuru nosaukumos vai ģerboņos ir putni. Vēl būs saimnieču diena Sutros, Jersikas svētki un Vārkavas novada dienas.

Pasākumu skaita ziņā neatpaliks arī augusts. Svētkus «Līgo laivas Rušonas zilajos ūdeņos» 2. augustā rīkos Riebiņu novada kultūras darbinieki. Tajā pašā dienā gaidāms pasākums ar intriģējošu nosaukumu «Turku bildes Līvānu novadā». Būs

tradicionālais Latgales amatierteātru saiets Vārkavā, bet 9. augustā Preiļos – Latgales reģiona senioru dziesmu un deju diena. Pēc nedēļas – tautas mākslas svētki Vārkavas novadā. 22. augustā skanēs un ribēs Rožupestes, kur gaidāms danču muzikantu saiets «Es ar tevi, tu ar mani».

Būs lustes arī rudenī

Septembris būs zīmīgs ne tikai ar Zinību dienu, Dzejas dienām Riebiņu novadā, Vārkavā un citur, bet arī 5. septembrī paredzēto popmūzikas festivālu Līvānos, festivālu Aglonā «Draugiem būt», 13. septembrī Preiļos paredzēto II veco muzikantu saietu, dažādām Miķeļdienas izdarībām, kā arī līvāniešu sarūpēto folkloras pasākumu «Rudenī – 2008» 27. un 28. septembrī.

Preiļu kultūras centrs savos oktobra plānos iecerējis konkursu «Mis un Mistery Preiļi – 2008», rajona folkloras kopu skati Starptautiskajam folkloras festivālam «Baltica – 2009», toties Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs būs sarūpējis Starptautisku mākslas plenēru «Preiļi. Rudens 2008». Atkal par labākās godu saucēties pagastu bibliotēkas.

Novembris, kā ierasts, veltīts Lāčplēša dienas un Latvijas valsts svēku sarīkojumiem, tie būs vai katrā pašvaldībā. Noteikti tiks svinēta Andrejdiena, būs arī Preiļu galvenās bibliotēkas rīkotā Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa.

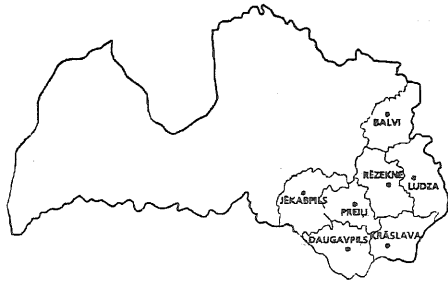
Svinēs jubilejas

Svētki gaidāmi ne tikai skatītājiem, pasākumu dalībniekiem, bet arī daudzo pašdarbības kolektīvu vadītājiem. Apaļas un pusapaļas jubilejas šogad svinēs Vārkavas novada kultūras centra linijdeju grupas «Daina» vadītāja Daina Mīkitāne un vokālā ansambļa «Savādi gan» vadītāja Līga Gzibovska, Vārkavas novada folkloras kopas un Preiļu novada kultūras centra folkloras kopas «Leiči» vadītājs Romualds Kairāns, Vārkavas novada vokālā ansambļa «Dziedi līdzī» vadītāja Liliāna Zarāne, Vārkavas novada folkloras kopas «Dzeipurs» vadītājs Andrejs Vingris, Vārkavas novada dāmu kluba «Dzīves virpuļi» vadītāja Janīna Vaivode, Preiļu rajona deju kolektīvu virsvadītāja, deju kopu «Talderi» un «Strūga» vadītāja Silvija Kurtiņa, kā arī Preiļu novada kultūras centra un dzeza deju grupas «Akcents» vadītājs Guntis Skrimblis.

Sagatavoja L. Kirillova

KAIMIŅU RAJONOS

Muzejam – patruļkuteris

Valsts Robežsardzes koledžas Robežsardzes vēstures izpētes nodaļa savā īpašumā saņēma jaunu eksponātu – robežsardzes patruļkuteri RK-02. Kuteri muzejam nodeva VRS Ventspils pārvaldes kuteru kapteinis virsniekvietnieks Raimonds Otomārs, kurš to vadīja 12 gadus. Kuteru garums – 9 metri, svars – 7 tonnas, ātrums – 25 mezgli jeb 50 kilometri stundā, ieprīme – 1,20 metri. Ekstremālos apstākļos kuteris varēja uz sava klāja uzņemt 14 cilvēkus. Pēdējais svarīgākais kuteris un tā ekipāžas uzdevums bijusi piedalīšanās NATO sammitā Rīgā apsargāšanā.

«Rēzeknes Vēstis»

LUDZAS RAJONĀ

Slimnīcā apbalvo labākos medicīnas darbiniekus

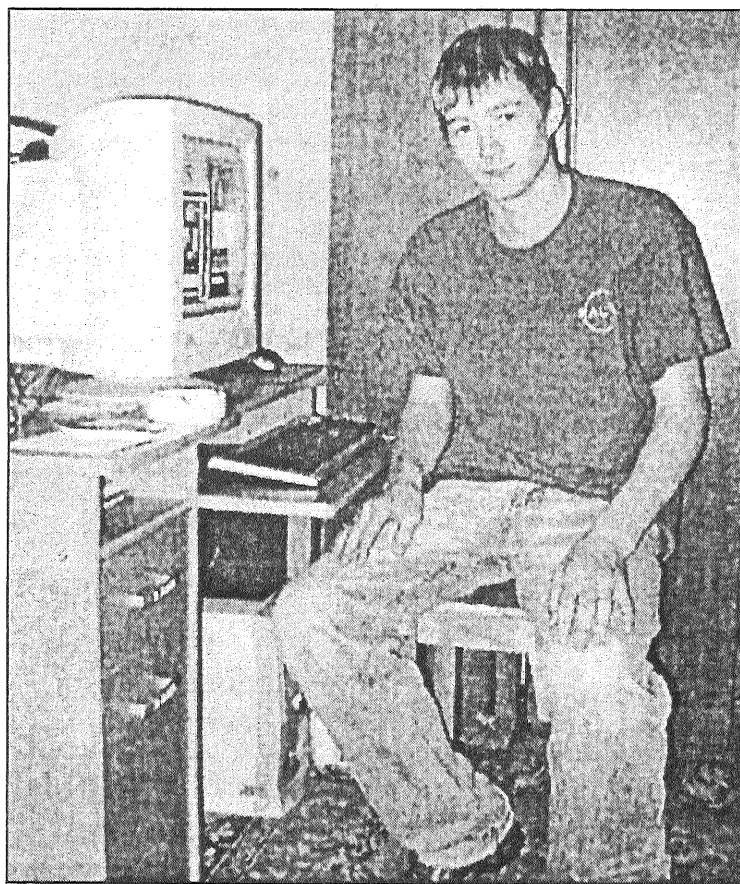
Ludzas rajona slimnīcā gada noslēguma ballē gan netika rīkota, taču kolektīvs pulcējās kopā, lai atskatītos uz pagājušā gada veikumu. Gada laikā izdarīts daudz, taču ne visas pozitīvās pārmaiņas notiek tik strauji, kā gribētos, atzīst uzņēmuma vadītājs Juris Atstupens. Atsācies darbs pie jaunās slimnīcas celtniecības, finansāli tas prasīja ļoti daudz līdzekļu. Izmaiņas valsts ekonomikā, straujā inflācija diktē savus noteikumus arī katra uzņēmuma dzīvē. Gada laikā veselības ministra amatā pabijuši vairāki ministri, arī tas liecina, ka joprojām nav stabilitātes šajā nozarē.

No 2004. gada slimnīcā iedibināta tradīcija – tiek piešķirts gada nosaukums trijās nominācijās – *Gada ārsts*, *Gada medicīnas māsa* un *Gada sanitārs*. Nolikums paredz, ka gada nosaukumu piešķir par darbiem, kas paveikti gada laikā. Nosaukuma saņēmēji iegūst arī naudas balvu.

Nosaukumu *Gada ārsts 2007* saņēma radiologs Andrejs Ardinšis. Ludzas slimnīca dakterim ir pirmā un vienīgā darba vieta kopš 1968. gada. Kā viņš pats joko, profesionālās iemaņas 40 gadu laikā ir tiktāl noslīpētas, ka cilvēkus viņš vieglāk atpazīst pēc iekšējo orgānu attēla, ne pēc sejas. Pašlaik ārsts iesaistījies ES finansētā projektā.

Nosaukums *Medicīnas māsa – 2007* piešķirts terapijas nodaļas vecākajai māsai Ingai Menei, taču viņa pati atzīst, ka vislielāko gandarījumu sagādā nevis administratīvais darbs, bet saskarsme ar pacientiem. Pašlaik Inga mācās Latvijas Universitātes Māsiņību nodaļas otrajā kursā. Meņu ģimenē mediķi ir abi dzīvesbiedri, tāpēc visa viņu dzīve būtībā ir medicīna.

Nozīmīga persona jebkurā slimnīcā ir sanitārs. Nosaukums *Gada sanitārs 2007* piešķirts Jevģenijam Klešnikam. Virietis sanitārs

● Juris Kodaļevs ir viens no akcijas «Latvijas lepnums» laureātiem 2007. gadā.

slimnīcā ir ļoti nepieciešams, un Jevģenija daudzus darbus nemaz nav iespējams uzskaitīt.

Pašiem savs «Latvijas lepnums»

Aprīļa beigās Ludzā gandrīz vai notika traģēdija, kurā varēja iet bojā bērni. Daudzdzīvokļu mājas pirmā stāva dzīvokli bez uzraudzības bija atstāti divi bērniņi, bet no ieslēgtas elektroierīces izcēlās ugunsgrēks.

Tikai pateicoties kaimiņu operatīvai rīcībai, bērņus izdevās izglābt. Tolaik 19 gadus vecais Juris Kodaļevs uzlauza durvis un no piedūmotās telpas iznesa vienu bērnu, otru izglāba ugunsdzēsēji.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vadība varonīgo jaunieti apbalvoja. Gada noslē-

gumā TV3 un laikraksta «Diena» rīkotajā akcijā «Latvijas lepnums» Juris Kodaļevs bija viens no laureātiem.

Ziemassvētkus Ludzā vēstīja jaunie baznīcas zvani

Trešā Adventa svētdiena Ludzas Romas katoļu baznīcā bija īpaša. Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis iesvētīja jaunos baznīcas zvanus.

Bīskaps savā uzrunā atcerējās vēl ne tik senu laiku, kad baznīcas pamatos auga paprāvi koki un jaunā dievnama celtniecība bija tikai ticīgo ludzāniešu sapnis. Nu 1995. gadā iesvētītās baznīcas tornī skanēs trīs jauni zvani. Bīskaps pateicās visiem, kas savulaik piedalījās baznīcas celtniecībā un atbalsti-

● Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis iesvētīja jaunos Ludzas baznīcas zvanus. Katram no tiem dots savs vārds – Svētās Ģimenes, Svētās Terēzes un bīskapa Boļeslava Sloskāna zvans.

ja zvanu iegādi. Vairāki draudzes locekļi, kuri visvairāk palīdzējuši baznīcai, saņēma rakstiskus Romas pāvesta svētības apliecinājumus. Katram no viņiem šis brīdis paliks atmiņā uz visu dzīvi.

Kā pastāstīja priesteris Jānis Kolns, Eiropā ir tikai divi uzņēmumi, kuros top zvani, – Baltkrievijā un Polijā. Polijā, kur izlieti Ludzas zvani, meistari pārmantojuši vairākus gadsimtus koptas retā amata tradīcijas.

Pasūtījums veikts dažu mēnešu laikā. Uz Poliju pēc zvaniem priesteris Jānis Kolns brauca pats. Divu diennakšu laikā zvani šķērsoja vairākas robežas un, cerams, uz laiku laikiem paliks Ludzas baznīcā.

Katram zvanam ir sava balss. Drīz ieradīsies speciālisti no Polijas un uzstādīs to darbības elek-

tronisko programmu. Līdz ar to zvanu skaņas, melodijas varēs ieprogramēt un vadīt ar radiopulti. Kad dzirdēsiet zvanu skaņas, nelūkojiet tornī zvaniķa stāvu. Viņa tur nebūs. Tādas baznīcas, kur zvani darbojas pēc vismodernākajām mūsdienu tehnoloģijām, Latvijā ir tikai dažas. Nu starp tām būs arī Ludzas dievnams.

Kādā laikā skanēs zvani, vēl isti nav nolemts, bet darbdienās tie iezvanīs dievkalpojumu, skanēs arī svētku reizēs. Iespējas izveidot visdažādākās programmas ir ļoti plašas. Bija doma vecos zvanus restaurēt, tomēr tie ir daudz cietai, jau saplaisājuši un vairs neskān, tāpēc to restaurācija būtu pārāk dārga.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

Večerinka Baļtinovā

Sestdienā pirms klusā Ziemassvētku gaidīšanas laika uzsākšanas Baltinavas vidusskolā notika pasākums, ko droši var dēvēt par svētkiem latgaliešu pašapziņai un valodai. Interesu izglītības pulciņa «Latgola: zeme, tauta, volūda» dalībnieki organizēja «Večerinku Baļtinovā», ko jau var saukt par tradīciju, jo tā notika otro reizi. Pirmā večerinka bija 2006. gada

aprīlī. Šoreiz kopā ar trim Baltinavas vidusskolas jauniešu komandām taja piedalījās arī vidusskolēni no Rugājiem, Tilžas, Krāslavas rajona Dagdas, kā arī uz vietas radītā triju skolu skolotāju apvienotā komanda.

Vakara gaitā komandas mazu priekšnesumu veidā demonstrēja savas vizītkartes, piedalījās dažādos konkursos, kuros bija vajadzīga gan erudīcija, gan atraktivitāte, bet galvenais – vēlēšanās darboties, priecējot citus un pašiem sevi. Kristaps vadīja pazīsta-

mās TV spēles «Zelta ģimene» latgaliešu variantu, bet Rītvārs – latgaliešu «Brīnumu lauku». Attēlu konkursā komandām bija jāatpazīst dažādos laikos un dažādās jomās populāri latgalieši – grāmatizdevējs Jānis Elksnis, Rēzeknes Latgaliešu kultūras biedrības vadītājs Pēteris Keišs, kinorežisors Jānis Streičs, valodnieks Miķelis Bukšs un citi. Konkursā «Latgola i latgalīši: fakti» bija jāatrod pareizā atbilde starp četrām atbildēm uz jautājumiem par novada vēsturi un šodienu. Citā kon-

kursā dalībnieki ierunāja latgaliešu fonogrammas dotajiem videofragmentiem. Bija arī latgaliešu retāko, interesantāko vārdu konkurss skatītājiem. Lieki piebilst, ka tas viss notika latgaliski.

Visas komandas, neatkarīgi no iegūto punktu kopsummas, saņēma tortes, bet pirmo vietu konkursu kopvērtējumā dalīja Baltinavas vidusskolas 11. klases komanda un triju klašu skolēnu apvienotā komanda «Bez komentāriem». Muzikālu rozīnīti večerinkai piedeva divas latgaliešu

grupas – «Dabasu Durovys» un pašu baltinaviešu grupa «Dem Y-eR». Bet ar to viss nebeidzās. Vakara turpinājumā Dace vadīja tradicionālo deju konkursu polkas ritmā, bet noslēgumā bija arī mūsdienu jauniešiem pierastie ritmi, ko sarūpēja Dj Ozons.

Večerinkas organizatoriem ir gandarījums par padarīto un cerība, ka tradīcija turpināsies, un ka arī citu gadu varēs teikt: «Vasali Baļtinovā!»

«Vaduguns»

10. LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

LATGALES APGABALTIESĀ

Sāks darboties Iesniegumu likums

No 1. janvāra Latvijā darboies Iesniegumu likums, kurš nosaka kārtību, kādā privātpersona iesniedz un iestāde vai privātpersona, kas isteno valsts pārvaldes uzdevumus, izskata dokumentu. Kā «Novadnieku» informē Latgales apgabaltiesas priekšsēdētāja palīdze Dz. Stauža, ar Iesniegumu jāsaprot jebkurš dokuments, kurā ietverts lūgums, sūdzība, priekšlikums vai jautājums.

Pašreiz Latvijā darbojas Administratīvā procesa likums, kura galvenā atšķirība no jaunā Iesniegumu likuma ir tā, ka Iesniegumu likums neprasa obligātu administratīvā akta izdošanu, bet Administratīvā procesa likums pieprasa administratīvā akta izdošanu. Tā, piemēram, personas iesniegums pašvaldībai par ielu nesakārtotību izvērtējams Iesniegumu likuma noteiktā kārtībā, bet iesniegums par pašvaldības pirkuma tiesību izmantošanu izlemjams, pieņemot administratīvo aktu.

Civillietas un krimināllietas tiks skatītas pēc procesuālajiem likumiem, uz kuriem Iesniegumu likums neattiecas.

Viens no jaunumiem ir tas, ka Iesniegumu varēs parakstīt ar elektronisko parakstu. Ja kāda persona atsūtīs iesniegumu elektroniskā veidā, bet bez elektroniskā paraksta, tad iestādes vadītājs noteiks kārtību, kādā sniedzama atbilde uz šo iesniegumu. Šī dokumenta iesniedzējam būs liegta iespēja pieprasīt atbildes sniegšanu tiesas ceļā.

Iesniegumi būs jāzskata, vadoties no satura nevis nosaukuma. Iesniegumiem jābūt noformētiem un iestādei būs tiesības atstāt iesniegumus bez izskatīšanas:

- ✓ ja to saturs būs klaji aizskarošs un izaicinošs;
- ✓ ja iesnieguma teksts nebūs objektīvi salasāms vai saprotams;
- ✓ ja iesniegums nebūs parakstīts;
- ✓ ja atbilde uz tādu pašu iesniegumu būs sniegta jau iepriekš.

Iestādei būs jāinformē privātpersona, bet ne juridiskā persona, kurām izvirzīti augstāki kritēriji. Arī anonīmus iesniegumus iestāde varēs atstāt bez izskatīšanas, un personai, kura būs tos iesniegusi, netiks paziņots, jo tā nebūs zināma.

Likumā precizēts, ka Iesnieguma iesniedzējam pašam būs jānorāda, ja viņš nevēlas, lai iesniegumā minētie fakti tiktu izpausti. Ja šāda norāde nebūs ietverta, tad iestāde būs tiesīga tos izpaust, izņemot informāciju, kura atklāj iesniedzēja identitāti. To varēs atklāt tikai ar iesnieguma iesniedzēja piekrišanu.

Attiecībā par kolektīvajiem iesniegumiem noteikts, ka atbildi sniegs tai personai, kura iesniegumu parakstījusi pirmā, bet, ja šī persona nebūs sasniedzama, tad jebkuram no iesnieguma parakstītājiem, ar kuru varēs sazināties.

Vēl viens jaunums būs tas, ka, saņemot lielu skaitu iesniegumu ar vienādu saturu, iestādei būs tiesības sniegt vienu kopīgu atbildi, to nenosūtot iesniedzējam, bet izliekot iestādes apmeklētā-

jiem pieejamās telpās, publicējot iestādes mājas lapā internetā, laikrakstā «Latvijas Vestnesis» vai arī vietējā laikrakstā.

Par jautājumiem, kas izraisījuši pastiprinātu sabiedrības interesi, iestāde varēs publicēt papildus informāciju laikrakstā, mājas lapā internetā vai arī izvietot to iestādes apmeklētājiem pieejamā telpā.

Likums neparedz daudzpakāpju sistēmu iestādes darbības apstrīdēšanā, jo iesnieguma atstāšana bez izskatīšanas vai citāda veida atteikšanās atbildēt uz iesniegumu būs pārsūdzama tāpat kā administratīvais akts — Administratīvajā rajona tiesā —, bet šīs tiesas nolēmums — Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā.

Ja iesnieguma saturs neprasis atbildi pēc būtības, iestādei būs jāinformē iesniedzējs, ka iesniegums ir saņemts. Piemēram, dažreiz Latgales apgabaltiesa saņem iesniegumus ar vispārīgiem apgalvojumiem, kuros pausts, ka Latvijā nav vajadzīgās kārtības. Tad mēs paziņojam, ka iesniegums saņemts.

Noteikts, ka iesniegumi jāzskata saprātīgos termiņos. Ir tikai divi noteikti termiņi — atbildes sniegšana septiņu dienu laikā, ja saturs neprasa atbildi pēc būtības, un ne vēlāk kā mēneša laikā.

Likumam neko nav noteicis par svešvalodu lietošanu, tātad iesniegumi, sūdzības un priekšlikumi jāiesniedz valsts valodā. Iestādes vadītājam, protams, ir tiesības tulkot no svešvalodas un sniegt atbildi pēc būtības, bet tas nav pienākums.

POLICIJAS ZIŅAS

Laika posmā no 2007. gada 31. decembra līdz šī gada 6. janvārim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdajā reģistrēti 20 notikumi, «Novadnieku» informē policijas pārvaldes priekšnieka palīdze Liēna Lāce.

Šajā laikā rajonā notikuši seši ceļu satiksmes negadījumi, divos no kuriem cietuši un dažāda smaguma traumas guvuši cilvēki. Divi autovadītāji šajā laikā bija sēdušies pie automašīnas stūres alkohola reibumā un bez noteiktā kārtībā iegūtām transportlīdzekļa vadītāja tiesībām. Reģistrēts viens mantas tīšas bojāšanas gadījums un viena zādzība. Gada pirmajā nedēļā rajonā reģistrēti arī trīs ugunsgrēki, vienā no tiem bojā gāja kāds vīrietis.

Nepakļāvās policistiem

31. decembrī Līvānos kāds 1969. gadā dzimis vīrietis, būdams alkohola reibumā, nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās viņu aizturēt.

Trijos ugunsgrēkos zaudēta viena dzīvība

Jaunā gada pirmā diena sākās ar ugunsgrēku. 1. janvārī Aglonas pagastā nodega 1981. gadā dzimušai sievietei piederošā pirts.

3. janvārī ugunsgrēks izcēlās Vārkavas novada Rožkalnu pagastā, kur nodega 1918. gadā dzimušam vīrietim piederošā māja. Tiek lēsts, ka ugunsgrēka izcelšanās iemesls ir issavienojums elektrībā.

6. janvārī ugunsdzēsējiem nācās doties uz Aglonas pagastu, kur ugunsnelaimē nodega 1973. gadā dzimušai sievietei piederošā dzīvojamā māja. Liesmās gāja bojā 1988. gadā dzimis vīrietis. Iespējams aizdegšanās iemesls — issavienojums elektroinstalācijā. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

Huligāns bārā

1. janvārī Līvānos par huligānisku darbību veikšanu kādā bārā tika aizturēts 1950. gadā dzimis vīrietis, kurš nepakļāvās arī policistu likumīgajām prasībām.

Brauca reibumā un bez tiesībām

2. janvārī Pelēču pagastā kāds 1954. gadā dzimis vīrietis, būdams alkohola reibumā un bez noteiktā kārtībā iegūtām transportlīdzekļa vadītāja tiesībām, vadīja automašīnu VAZ-2107. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Tajā pašā dienā kriminālprocess par līdzīgu nodarījumu uzsākts arī kādam 1974. gadā dzimušam vīrietim, kurš Līvānos ar automašīnu Mazda-626 brauca bez tiesībām un alkohola reibumā.

Sadursmēs cieta automašīnu vadītāji un pasažiere

4. janvārī ceļā Līvāni — Preiļi-13. kilometrā notika sadursme starp automašīnu Audi-80, kuru vadīja 1987. gadā dzimis vīrietis, un automašīnu Ford Sierra, kuru vadīja 1924. gadā dzimis vīrietis. Avārijas rezultātā cieta abi automašīnu vadītāji, kuri medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāti Preiļu slimnīcā. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

4. janvārī ceļā Viļāni — Špoģi 54. kilometrā automašīnas Nissan Terano vadītājs, 1972. gadā dzimis vīrietis, iebrauca ceļa pretējā joslā un izraisīja sadursmi ar pretimbraucošo automašīnu Audi-80 Avant, kuru vadīja 1957. gadā dzimis vīrietis. Avārijas rezultātā tika bojātas abas mašīnas un cietusi Audi-80 Avant pasažiere, kāda 1961. gadā dzimusi sieviete, kura medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāta slimnīcā Daugavpilī. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes janvārī

Laiks	Lietas dalībnieki	Lietas būtība
8. janvārī pulksten 10.00	Māris Višņakovs	KL 298.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka sniedza apzināti nepatiesu ziņojumu par smaga nozieguma izdarīšanu
9. janvārī pulksten 14.30	Andis Upīts	KL 274.p.1.d., 180.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja dokumenta, kas piešķir tiesības, nolaupīšanu un izdarīja zādzību nelielā apmērā
10. janvārī pulksten 10.00	Pjotrs Ondzuļs	KL 260.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, atrodoties alkohola reibumā un kura rezultātā iestājās cietušā nāve
10. janvārī pulksten 11.30	Vladimirs Bogdanovs	KL 262.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja transportlīdzekli, būdams alkohola reibumā
14. janvārī pulksten 10.00	Inese Kaļiņina	KL 125.p.1.d. — apsūdzēta par to, ka tiši nodarīja miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai
14. janvārī pulksten 10.00	Juris Ceplis	KL 156.p., 157.p. — apsūdzēts par goda aizskaršanu un cienas pazemošanu
14. janvārī pulksten 11.30	Oļegs Lavrenovs	KL 262.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja transportlīdzekli, būdams alkohola reibumā
14. janvārī pulksten 14.30	Vitālijs Ančevskis	KL 231.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja rupju sabiedriskā miera traucēšanu, kas izpaudās acimredzamā necienā pret sabiedrību, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un traucējot cilvēku mieru, uzņēmumu darbu

Preiļu rajona policijas pārvalde meklē bezvēsts prombūtnē esošo Anatoliju Šukstu, dzimušu 1976. gadā, deklarētā dzīvesvieta Preiļu rajona Līvānu novada Līvāni, Sporta iela. A.Šuksta atrašanās vieta nav zināma no 2007. gada 1. decembra.

A.Šuksta pazīmes: augums 176 cm, vidējās miesas būves, acis — zilas, mati — gaiši pelēcīgi, īsi, galvas aizmugurē ir 3 cm gara rēta, labajai kājai pie potītes mazpamanāma rēta 1,5 cm.

A.Šuksts bija ģērbies: melnas krāsas ādas jakā ar rāvējslēdzēju un pogām, pelēks džemperis ar rāvējslēdzēju līdz pusei, T-krekls, zilas džīnsu bikses, kājās brūni ziemas šņorzābaki.

A.Šukstam līdzīgs bija mobilais telefons Nokia, tumši zilā ietvarā. Telefons ar Tele-2 pieslēgumu.

Ja jūsu rīcībā ir kāda informācija par minētā vīrieša atrašanās vietu, lūdzam ziņot Preiļu rajona policijas pārvaldei pa tālruniem: 53-02802; 53-02800; 53-02821 vai griezties tuvākajā policijas iestādē.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Ko vēlaties sagaidīt no 2008. gada?

Natālija un Vigars, Līvānu iedzīvotāji:

— Lai būtu laba veselība un vairāk naudas, ko gan citu no šī gada varam gaidīt.

— Diez vai šis gads ko labu atnesīs... Cenas tik aug augumā, nekas lētāks nekļūst. Algas arī neko dziļi nepalielinās. It sevišķi, ja veselība sāk streikot, tad pavisam grūti kļūst. Jaunajiem ir savādāk, ja tikai ir labs darbs, tad var iztikt.

Jānis, Daugavpils rajona Vaboles pagasta iedzīvotājs:

— Laba veselība vajadzīga un lai ar finansēm viss kārtībā būtu. Neko citu vienkāršs cilvēks nevar gaidīt un kur nu vēl prognozēt. Gan atnāks vasara, kā saka, tiksim zaļā zālītē un viss būs labi. Pagaidām darbs arī ir, kā būs novadā, grūti teikt. Cik zināms, Vaboles pagasts būs daļa no lielā Daugavpils novada, bet līdz tam vēl pusotrs gads.

Gaida Ivanova, tautas deju kolektīvu vadītāja no Preiļiem:

— Saistībā ar dejtājiem gads būs notikumiem un pasākumiem bagāts. Kopā ar partneriem no Čehijas pilsētas Kunovicas esam iesaistījušies divus gadus ilgā

Eiropas Savienības projektā. Šovasar būs koncerts Preiļos, nākamgad – Čehijā. Vēl taču lielie dziesmu un deju svētki, Preiļu pilsētas jubileja. Visi būsim darībā, rausimies slapjām mugurām.

Personīgajā dzīvē arī patikami notikumi, jo Ziemassvēkos piedzima mazdēliņš. Varēšu priecāties, kā mazais aug.

Marina un Ina, Preiļu iedzīvotājas:

— Nemaz nevar just, ka jauns gads sācies. Droši vien būs grūts gads, gribas, lai dzīve tomēr būtu labāka, jo pašlaik dzīvojam tikai vienai dienai. Ne kādas stabilitātes, ne drošības par turpmāko. Ir iestājies ziema, laukā auksti, dzīvoklī arī pavisam vēsi. Ko lai dara, maksa par apkuri liela, tāpēc nākas uzvilkt lieku zeķu pāri.

— Mācos Preiļu 2. vidusskolas 11. klasē. Būs jāsap domāt par tālāko, jo pēc gada absolvēšu vidusskolu.

Guntars, Preiļu iedzīvotājs:

— Visu to labāko gaidu no jaunā gada, citādi nemaz nevar būt. Latvijā dzīve ir salīdzinoši laba, esmu to pats personīgi izbaudījis misiju laikā Afganistānā un Irākā. Ja kāds pie mums sūdzas, ka Latvijā viss ir slikti, tam būtu jāredz, kā cilvēki dzīvo tur. Atgriezies mājās 12. decembrī, te Ziemassvētkus nosvinēju un Jaungada sagaidīju. Drīzumā atkal došos darbā, turpināšu dienestu Bruņotajos spēkos. Dzīve taču turpinās, es daru to, kas man patīk un esmu apmierināts.

L. Kirillova

Foto: A. Dzerkalis

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Nodots privatizācijai

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRA PAZIŅO: privatizācijai nodots šāds valstij piederošs zemesgabals

Zemesgabala adrese, zemes kadastra Nr.	Zemesgabala platība (kv.m)	Zemes īpašuma reģistrācija zemesgrāmatā	Privatizācijas agentūras Valdes lēmuma vai Ministru kabineta rīkojuma dat. un Nr.	Zemesgabala pirm-pirkuma tiesīgā persona	Atbildīgais speciālists, viņa tālruna numurs
Preiļu rajons, Aglonas pagasts, Aglona, Ezera iela 3, kadastra Nr.7642 004 0441	2653	Aglonas pagasta zemesgrāmatā, nodaļuma Nr.1000 0000 5675	Privatizācijas agentūras valdes 2006.gada 2.februāra lēmums Nr.21/117	Guntars Leons	Inta Stumbre, 7021309

Personām prasījumi, kas attiecas uz minēto privatizējamo zemesgabalu, piesakāmi 1 (vienu) mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Ja prasījumi attiecīgajā termiņā nebūs pieteikti, tie zemesgabala privatizācijas gaitā netiks ņemti vērā.

Prasījumus apliecināšie dokumenti jāiesniedz Privatizācijas agentūrā, K.Valdemāra ielā 31, Rīgā, LV-1887.

Privatizācijai nodotā zemesgabala robežu plāns publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2008.gada 4.janvārī Nr. 2 (3786), pielikums Nr. 1 (468).

Privatizācijas agentūra

K.Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887 e-mail: info@mail.lpa.bkc.lv http: www.lpa.bkc.lv

Pārdod

VW GOLF 3, 1,6, 1993. g., tikko no Vācijas, TA līdz 06.01.09., melna, labā tehn. stāvoklī. Tālr. 29498910;

AUDI 100 (1986.g. izl., 2,2, jauna TA, spoilers, piekabes āķis, CD MP3) vai maina pret AUDI QUATTRO. T.28749385, 26606714;

AUDI 100 (2,2 i, 1986.g. izl., TA, normālā vizuālā un tehniskā stāvoklī). T.28216109;

AUDI 100 (2,3 E, 1988.g. izl., TA līdz 11.2008., Ls 800). T.29161894;

AUDI 100 C4 (1991./1992. g. izl., sedans, TA, benzīns, 2,8, v 6, ABS, el. stikli, lūka, ziemas riepas, pelēkā metāliskā krāsā, teicamā tehniskā stāvoklī, 2600 EUR). T.26623241;

AUDI 80 (1985.g. izl., TA līdz 29.01.2008., remontējama ritošā daļa, dzinējs un virsbūve — kārtībā, Ls 220). T.22431908;

AUDI 80 (1992.g. izl., TA, tumši zaļā krāsā). T.26368404;

AUDI 80 B4 (1992.g. izl., TA, labā stāvoklī) vai maina pret BMW. T.28378334;

AUDI 80 B4 (2,0l, 1993.g. izl., melna, ABS, stūres pastiprinātājs, signalizācija, lūka, miglas lukturi, stereo, imobilaizers). T.26168896;

AUDI A6 (1995.g. izl., 2,5 TDI, sedans, melna, el. ekstras, klimata kontrole, ideālā stāvoklī, no Vācijas). T.26150999;

AUDI A3 TDI (1,9, 1997.g. izl., ķiršu krāsā, klimata kontrole, ABS, imobilaizers, 4500 EUR). T.29150544;

AUDI A6 (2,5 TDI, 10.2000., sedans, tumši zilā krāsā, 9000 EUR). T.29182101;

AUDI A6 (2000.g. izl., 2,8i, sedans, el. pakete, klimata kontrole, ABS, ESP Air Bag, stereo, telefons, lietie diski, sudraba metāliskā krāsā). T.29467506;

AUDI A6 AVANT QUATTRO (1996.g. izl., 2,8l, 30 V, tumši zala). T.29468982;

AUDI B4 (1992.g. izl., TA, ziemas riepas, centrālā atslēga, teicamā stāvoklī). T.29325308, 4636019;

BMW (3. sērijas, 1992.g. izl., TA, pelēka, stūres pastiprinātājs, 1500 EUR). T.26445038;

BMW 318 i (TA, teicamā tehniskā stāvoklī), MITSUBISHI CARISMA (gāze/benzīns, 1996.g. izl., TA, labā tehn. stāvoklī). T.26361663;

BMW 320 (lietie diski, 17 kondicionieris, ādas salons). T.29964244;

BMW 325 i (1989.g. izl., melna, COUPE, ABS, signalizācija, el. logi, spoguļi, lūka, tūnings, Ls 400). T.26781436;

BMW 520 i (1997.g. izl., zila, lūka, piekabes āķis, spoilers, lietie diski, elektro, signalizācija, imobilaizers). T.29214140;

BMW 525 (1988. g. izl., jauna TA, lietie diski, signalizācija, teicamā tehniskā stāvoklī, 1750 EUR). T.26821487, 29497427;

BMW 525 (jauna TA, lietie diski, melnā krāsā, 1988.g. izl., Ls 1300, gāze). T.28321109;

CITROEN MX BREAK (2,1_Di, 1993.g. izl., zaļā metāliskā krāsā, el. stikli, spoguļi, sēdekļi, signalizācija, stereo, teicamā stāvoklī, Ls 1000). T.26465677;

FORD GALAXY (1998.g. izl., 1,9 TDi, dizelis, 6l/100 km, kondicionieris, ABC, signalizācija, pilna apkope FORD centrā, ideālā stāvoklī). T.28882073;

FORD GALAXY (2,0 benzīns, 1995.g. izl.,

Uzņēmums AICINA DARBĀ apsardzes darbiniekus.

Vēlams ar sertifikātu.

Tālr. 29164423.

tumši zilā krāsā, mazs nobraukums, jauna TA, no Lietuvas, 4400 EUR). T.26540197;

FORD GALAXY (2,3 l, 1998.g. izl., automātiskā ĀK, gāze - benzīns, 10 - 12 l/100 km, gāzes cena - Ls 0,359l, 4000 EUR). T.28362111;

FORD MONDEO (1995.g. izl., 1,6i, 16 V, hečbeks, melna, TA līdz 08.2008., labā tehn. un vizuālā stāvoklī, 2100 EUR). T.28637847;

FORD MONDEO (1997. g. izl., 1,8 TDI, TA, hečbeks, teicamā tehniskā stāvoklī). T.29285615;

FORD MONDEO (1997./1998. g. izl., 2,0, v 16, el. pakete, lietie diski, signalizācija). T.26386266;

FORD PROBE (1991. g. izl., 2,2 l, TA līdz 2008., melna, labas riepas, signalizācija, lietie diski, CD STEREO, el. spoguļi, steidzami, 900 EUR). T.26125254;

FORD SIERRA (1987. g. izl., 2,0i, automātiskā ĀK, labā tehniskā stāvoklī, TA līdz 2008.07., Ls 400), plaujmašīna 2,1. T.28682521;

FORD TRANSIT (1986. g. izl., 2,0, ar kravas kastī, 1,9x1,9x3,2, benzīns/gāze, 1900 EUR). T.29478322;

FORD TRANSIT (1990.g. izl., 2,0 dizelis, 9 vietas, tikko no Vācijas, Ls 500). T.27117823;

GAZ 51. T.22409104;

GAZEL 2705 vai maina. T.29295935;

LEXUS GS 300 (1997.g. izl., zila, visas ekstras, ideālā stāvoklī, 7000 EUR). T.26465677;

MAZDA 323 (sedans, dizelis, 1,70, 1995.g. izl., 3000 EUR). T.29439202;

MAZDA 626 (1,8, 1994.g. izl., el. pakete, ziemas riepas ar diskkiem). T.29409021;

MAZDA 626 (1994.g. izl., 1,8 benzīns, el. logi, spoguļi, signalizācija, ķiršu krāsā, labā stāvoklī). T.29862974;

MAZDA 626 (1998.g. izl., klimata kontrole, lietie diski, ziemas riepas, Ls 3400). T.29164948;

MAZDA 626 COUPE (1989.g. izl., TA, melna, el. lūka, stikli, lietie diski R16, spoilers, MP3 mūzika, Ls 550). T.29924526;

MAZDA 626 TDi (2,0 l, pelēkā metāliskā krāsā, teicamā stāvoklī, Latvijā - 4 mēn., 2000. g. izl.). T.29495472;

MERCEDES (1997.g. izl., 2,5, dizelis, mehāniskā ĀK, sudraba krāsā). T.29327602;

MERCEDES BENZ 609 (furgons, 1992.g. izl., TA, jaunās riepas, lifts, būda, 4,40x2,15x2,30, darba kārtībā). T.26727935;

MERCEDES BENZ C 180 (1994.g. izl., sarkana, el. stikli, spoguļi, signalizācija, jauna TA, tikko no Vācijas, 3600 EUR, lizings). T.26465677;

MITSUBISHI EKLIPS (1993.g. izl., melnbalta, el. stikli, spoguļi, 2,0 DOHC, ABS, kruizkontrole, kondicionieris, centrālā atslēga, bez TA). T.29826453;

MITSUBISHI PAJERO (džipu, 1993.g. izl., dizelis). T.29327602;

MITSUBISHI PAJERO (džipu, labā stāvoklī) vai maina. T.26830703;

OPEL ASTRA CARAVAN (1,7 D, 1994.g. izl.,

STEIDZAMI VAJADZĪGI DARBAM ANGLIJĀ UN ZIEMEĻĪRIJĀ

- laukstrādnieki,
- fabrikas strādnieki,
- virtuozu strādnieki.

Alga: Ls 1100-1300 mēnesi. Ir citas vakances. SIA «Regus». Licence nr. 63.

Tālr. Rīgā 7226607, mob. 22054002.

TA, balta, centrālā atslēga, mūzika, CD, labā stāvoklī, Ls 600). T.29924526;

OPEL FRONTERA SPORT (1993.g. izl., 2,0i, TA līdz 10.2008., labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, 3500 EUR). T.28637847;

OPEL OMEGA B (2,0 l, 1994.g. izl., sedans) vai maina. T.26382500, 26412173;

OPEL OMEGA CARAVAN (1992.g. izl., bez TA, 2,6, jāmaina degvielas sūkņi, pilna elektro pakete, violetā metāliskā krāsā, lietie diski, Ls 350). T.29294137;

OPEL VECTRA (2,0, dizelis, 1998.g. izl., 5 pakāpju ĀK, hečbeks, ekoteks, TA līdz 20.08.08., stereo, teicamā stāvoklī, 4400 EUR). T.26301661;

OPEL VECTRA CARAVAN (1,6, 16 V, 1998.g. izl., signalizācija, stereo, jaunas ziemas riepas, jauna TA, teicamā stāvoklī, 3700 EUR) vai maina. T.29707180;

SPORTBAJK HONDA VTR 1000 F (2001.g. izl., jauna TA, ideālā stāvoklī, 4100 EUR). T.26465677;

STEYR DAIMLER (1991.g. izl., 5 m furgons, garums - 7 m, TA līdz 05.2008.). T.29183080;

VAZ 21061 (115000 km nobr., teicamā stāvoklī, TA līdz 08.12.1008.). T.64634155, 29348201;

VOLGA (1986.g. izl., par metāllūzņu cenu), SAMPO 30B graudu kombainu, CD magnetolu «Pioneer» (gadu lietotu). T.26851039;

VOLVO B10 (autobusu, 1986.g. izl., labā stāvoklī, riepas, 13500 EUR). T.26562137;

VW GOLF 4 (1,6, 1998.g. izl., kondicionieris, el. pakete, nomainītas siksnas, filtri, ziemas riepas, lēti). T.28742955;

VW JETTA (1,8, labā stāvoklī, gāze - benzīns, ekonomiska, sudraba krāsā, koptu). T.28796978, 28768599;

VW JETTA (1989.g. izl., 1,6 karburators, pelēkā metāliskā krāsā) vai maina pret auto piekabi. T.26408949;

VW PASSAT (1998.g. izl., 1,9 TDI, sudraba metāliskā krāsā, viss elektro, signalizācija, 5400 EUR). T.26187644;

VW PASSAT (2002. g. izl., 1,9 TDI, melna, universāls, 10000 EUR). T.29259092;

VW PASSAT (sedans, 1,6 TD, 1989.g. izl., TA līdz 15.10.2008., lūka, hidrostūre, centrālā atslēga, signalizācija, pelēka, riepas M+S, Ls 900). T.29487970;

VW PASSAT B5 (1998.g. izl., 1,9 TDi, dizelis, el. pakete, kondicionieris, 6l/100 km, pilna apkope VW centrā. T.28882073;

VW PASSAT VARIANT (1991. g. izl., 2,0, benzīns, Ls 500), BMW 518i (1993. g. izl., TOURINGS, piekabes āķis, lūka, TA, steidzami, Ls 1150). T.29139730;

VW PASSAT VARIANT (1992.g. izl., 1,8 mono, jauna TA, stereo, signalizācija, centrālā atslēga, divi riepu komplekti, balta, piekabes āķis, Ls 970). T.26335879.